

DOMOLJUB

Izšla je vsak šetrtrek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2. Hroščina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.**

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petstvrsta (šestina „Domoljubova“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Še kovni promet poštno-hranilnišnega urada št. 824.797.

Štev. 18.

V Ljubljani, dne 2. maja 1907.

Leto XX.

Pazite!

Če ženeš kozla v zelnik, in ti potem vse obgrize, nimaš pravice, da bi se hudoval nad nim, namreč jezi se sam nad seboj. Ravno taka je, če voliš liberalca za kmečkega poslanca. Liberalci je že tolikokrat pokazal, kaj zna za kmeta. Kdor ga vse eno voli, ga je vreden, in pravzaprav zasluži, da bi ga imel. „Slovenski Narod“, glasilo najbolj ohole mestne gospode, priporoča kmetom Zirovnika, Čopa, Sršena, Dekleva, Grudna in Rudeža za kandidate. To je tisti Narod, ki je pisal, da je glasilo meščanske stranke, ki je zmerjal kmeta s polčlovekom, tisti Narod, ki je psoval kmete ljubljanske okolice, ko so hoteli za par vinarjev dvigniti ceno pri mleku, s požeruhi, tisti Narod, ki je zahteval, naj se romunska in srbska meja odpre, da bi pri tem padla cena domači živini, glasilo tiste stranke, ki zaničuje kmečko poštenje, vero, značajnost, ki hoče edino le kmečki denar. Če Narod priporoča kmetom svoje kandidate, je tako kot bi se volk ponujal ovcam za pastirja.

Seveda bodo vsi Narodovi kmečki kandidatje dne 14. maja ležali na tleh

in somišljeniki S. L. S. jim bodo peli. Cuden pogreb, pri katerem bodo vsi pogrebci veselja vriskali. Mi se sicer ne vtikamo v to, kako spravljajo liberalci svoje ljudi v sramoto, toda nečesa vendar ne smemo zamolčati. Liberalci sami pravijo, da ne bodo zmagali. Tako n. pr. na oklicu, ki na njem priporočajo Matevža Sršena za kamniški okraj, sami pravijo, da ni upati na zmago. To je ponosna agitacija! Volivce za žive in mrtve rote, naj gredo z njimi, zraven pa pravijo sami, da iz vsega ne bo nič. To je tako, kakor da bi kdo vojsko zbiral proti sovražnikom in kričal: „Fantje, za menoj, pojmo nad nasprotnika, napadimo ga, dasi je gotovo, da bomo tepeni.“ Taka kot v kamniškem okraju je tudi drugod. Liberalci potiskajo uboge kandidate in nekaj zaslepljenih ljudi na tepežno klop.

Zoper naše kandidate, ki vsi pridno prirejajo shode, stikajo liberalci, kje bi mogli kaj zlagati čeznje. Zlasti zadnji teden bodo brez dvojbe prišli na dan z umazanimi lažmi, ker to je edino orožje. Poznamo jih že! Kako strašno so se spravili zlasti pri zadnjih volitvah nad dr. Žitnika in dr. Šušteršiča. Seveda so ljudski glasovi prepilli njihovo podlo kričanje in zdaj imata ta dva naša voditelja mir.

Tako bodo skakali tudi proti drugim našim kandidatom in jih izkušali omazati. Zneane so tiste gosonice, ki spuste, kdor jih primeš, umazan sok od sebe. Taki so naši liberalci. Grizti ne morejo, ker nimajo več zob; zato pa brizgajo smrdljivo gnojnico proti nasprotniku. Ta reč ne vleče več. Bli so časi, ko so se nekateri naši moške zelo vznemirjali, če jih je Narod ali kak drugi liberalni list grdil. Zdaj se smeja vsem napadom. Vsak si šteje v čast, če ga listi in ljudje te baže napadejo. Kolikor napadov, toliko častnih znamenj več! Napadeni so ponosni nanje; ljudstvo ima pa tem večje zaupanje do njih. Hujše se sploh nihče ne more osramotiti, nego da se reče o njem, da je liberalcem všeč. Ravno takih mož nam je treba, ki liberalcem niso všeč.

Sicer pa liberalcem ni prav nič verjeti, če včasih koga naših navidez pohvalijo. To store samo za to, da bi kaj zmešali. V resnici sovražijo vse enako. Lep zgled nam je v tem oziru shod v Sent Janžu. O poslancu Povšetu so že pisali liberalci, da jim je všeč. K shodu so pa nagnali pijanih razgrajčev, ki ga še govoriti niso pustili. In vendar je za Sent Janž ravno poslanec Povše storil že mnogo dobrega.

Dobro teden je še do volitev. Naj pazijo naši somišljeniki na nasprotnike in naj sporoče vse njihove zvižaje našemu uredništvu. Ker že hočejo liberalci biti tepeni, naj bodo pošteno.

Volivno gibanje.

Volivni shod v Boštanju. Dne 21. aprila se je vršil v boštanski graščini prvi politični shod. Ako upoštevamo zmedene naše razmere, moramo prištevati ta shod sijajnim. Navzočih je bilo samih volivcev 160. Shod otvori dr. Šusteršič kot predsednik katol. političnega društva v Ljubljani in pozdravi zborovavce kot hišni gospodar. Nato podeli besedo kandidatu gospodu Povšetju. Kandidat dokazuje s številkami delovanje Slovenske Ljudske Stranke v zadnjem zasedanju. Poročilo se vzame na znanje z odobravanjem. Nato povzame besedo dr. Šusteršič, ki sijajno dokazuje sramotno delovanje liberalcev v naši deželi. Mirno in dosledno dokazovanje dr. Šusteršičevo o delovanju Slovenske Ljudske Stranke v prid kmetovavcev je navzoče kar očaralo. Vrhunec navdušenja pa je dosegel govornik, ko je povdarjal verski program naše stranke. Ko je razlagal žalostne sedanje razmere na Francoskem, si lahko videl, kako so modrim in treznim možem kapljale solze ogorčenja po obrazu. Lahko si vzkliznil: »To dobro ljudstvo je bilo le zapeljano!« Ker se je mudilo k službi božji ob desetih, je dal predsednik dr. Šusteršič kandidaturu Povšetju na glasovanje, ki je bila soglasno z navdušenjem sprejeta. Obenem so zborovavci odločno in soglasno protestirali zoper pozdrav, ki ga je občinski odbor boštanski poslal v prilog kandidaturi župana Hribarja v Ljubljani. Naš občinski odbor hoče imeti pristno znaniko »liberalnega« odbora. — Ta volivni shod je dokazal, da se je tudi v Boštanju začelo dani in da tudi tu liberalizem »crka«. Volivci so pa lahko spoznali na zadnjem shodu, kdo je resničen prijatelj kmetov in kdo deluje v njegovo korist. Dne 14. maja pokazite, volivci boštanski, z glasovnicami zaupanje Slovenski Ljudski Stranki kot pravi kmečki stranki. Ne poslušajte pa liberalcev, ki se vam le hlinijo in vas zlorabljajo pod krinko hinavstva. Kdor nasprotuje načelom Slovenske Ljudske Stranke, ta nasprotuje kmečkim koristim, takega ne poslušajte! Liberalizem naj dobi tudi v Boštanju svoj zasluženi pokoj.

Iz Logatca. Kakor tresk, ki se posveti v poslopju, tako so švigale psovke po shodu S. L. S. v Logatcu na nas od strani liberalcev. Naš župan gospod Mulej se sedaj skljuje, da je prišel delat mir na shod S. L. S. Ta trditev je vse drugo, nego resnica, ker ga predobro poznamo. Res pa je, da so imeli že pred našim shodom pogovore, da bodo shod razkropili. Ali ko smo pokazali, kaj smo, in da se teh liberalnih plemenitšev prav nič ne bojimo, in da, ko bi se ti močje ne ponižali, bilo bi joj, zakaj pesti kmetov in delavcev še ne poznajo. Mi smo jim dolgo prizanašali. Ko pa ni bilo le konca motenja našega shoda, smo jim pa malo strahu napravili, pa ne toliko, kakor vpijejo sedaj. Nadalje se je gospod župan izrazil, da mu je žal, da ni dal na svojo odgovornost lokala izprazniti. Še nikdar ni tako pametno napravil, kakor takrat, ko se je na g. dr. Šusteršičev poziv odstranil in zato naj

mu ne bode žal, akoravno je bilo malo sramotno za župana, se umakniti. Lahko je videl, kako ga ljudstvo spoštuje, ko je vpijo: Vun ž njim! Smešno pa je bilo le to, da je mladi gospodič Tomček Tollazzi pripravil v svojem žepu kokoših jajec, da jih bode metal med navzoče S. L. S. in ta revček v svojo veliko škodo in nesrečo je imel polne žepe rumene maščobe. To smo pa potem izvedeli, ko ni pustil doma tisti dan jajec iz gnezda pobirati. Nadalje trdi gospod župan, da je tukaj pri nas liberalna stranka vkoreninjena. To je resnica in to nas nič ne briga. Zmaga bode gotovo na naši strani na dan 14. maja. Vsak pameten kristjan sedaj dobro vidi, na kateri strani je laž in na kateri resnica. V resnici pri nas ni prej nihče mislil, da znajo ti močje tako debelo lagati, ali sedaj, ko je shod minil, je pa vsak težko pričakoval, kaj da bode prinesel »Slov. Narod«. In res! Glej spaka, vse polno laži. Nasprotno pa »Slovenec« do pičice poroča resnico. — Mi smo bili tudi navzoči pri demokratičnem shodu 19. m. m. pri Kokolovcu; akoravno nam ni bilo po volji, nismo nikakega hrupa delali, kakor ste ga vi, in brez razprtije se je shod razšel še pred, ko je Kopač nehal govoriti. Gospod dr. Šusteršič vam je lepo povedal pred govorom, da naj nasprotniki ne delajo zgage pri shodu, in to je župan dobro slišal, zakaj pa ni svojim koštrunom svetoval, da nima nihče shoda močiti in se vmes vtikati ter delati nemir. Nadalje trdi župan, da kmet naj voli kmeta, delavca pa delavca. Zopet velika neumnost! Koliko pa bo poslancev za Logatec, Idrijo, Cerknico in Vrhuško? Mi smo mnenja, da samo eden, in to je Gostinčar. Vi le bodite liberalna korenina, veje bomo mi oklestili in deblo se bode posušilo. Korenine bode pa črv snedel in konec bo liberalizma. No, ako nam pa tako vašega Grudna vsiljujete, počakajte malo, v jeseni bomo pa Grudna, ker bode prišel njegov čas. Sedaj se nam je preveč zameril, nam je prehušo zimo napravil. Nadalje pravi župan, da on čišla duhovnike. To ni res; večkrat smo ga že slišali, ko se je norčeval iz njih, vedel pa ni, ali je dober ali slab. Tako farbanje ni upravičeno. Povemo vam v brk, da ste s slabim milom hoteli svojo kosmato vest oprati in še bolj umazani ste postali. Vam, gospod kaplan, naj ne bode nič žal po županovih darovih. Kadar bode boro pobirali, bomo mi nadomestili, kar vam bode liberalna banda odvzela. Le pridno napre! Kmalu bode prišel čas 14. maja, ko nam pravijo liberalci, da se ga veselimo. To je resnično. Ako pademo, pademo! Bojimo se vas nič. Ako pa zmagamo, zmagamo, kar tudi upamo. Vendar mi še nismo tožili, da bomo padli. Vi ste pa že obupovali na 14. majem. Torej močje volivci S. L. S., na noge! Ako se liberalci nam ne bojijo zameriti, zakaj bi se jih mi bali! Vsak po svojem prepričanju naj dela, po geslu: Vse za vero, dom in cesarja!

Črni vrh. In pričakali smo slavnega Grudnovnega shoda v Črnem vrhu dne 21. aprila. Kmeta Tavzes in Julče Novak sta ga pripeljala kazat. Gruden je med shodom zakrivajoč obraz z rokami klaverno čakal in poslušal, kako ga priporočata Julče in Premerstein, ki sta bila od sile krščanska in pobožna. Slednjič namigne Tavzes Grudnu, naj spleza na oder. Gruden je govoril ta-le dolgi govor: »Obljub vam ne bo delal, ker obljuba dela dolg, storil bom pa za vas, kar bom mogel. In ker vem, da je tukaj veliko »pintarjev«, bom skrbel za to, da bo les po ceni in da bo železnica šla blizu Črnega vrha. To je moj program.« Samo to je izpregovoril in izginil. Učitelj Silvester, ves navdušenja pre-

vzet radi tako obširnega programa, zavpije na ves glas: »Živio Gruden!« Odgovorilo je živio deset klavnih glasov, in kakor bi počila struna, je bilo navdušenja konec. Naši somišljeniki so se začeli oglašati, Grudnu je postalo bridko pri srcu, šel vun in z besedami: »Moram vun, ker so tako hudi«, krenil v gostilno. Po debatah, v katere so posegli Stanonik, kaplan in Jože Čuk, pri katerih se je Julčetu slabo godilo, prosi kaplan predsednika Tavzesa, naj ustreže vsem trem strankam, liberalcem, socialnim demokratom in S. L. S., ter da na glasovanje vse tri kandidate. Pa Tavzes je rekel, da je on predsednik in ni dal kandidatov na glasovanje. Je bilo pač prekislilo! Končno ga polomi Nagode s tem, da imenuje tiste, ki hočejo voliti Gostinčarja, barabe, tako da je bilo liberalcev samih sram. Tavzes je nekaj prekliceval in shod je bil zaključen med živio-klici na S. L. S. Ker se Zagoda včasih kam drugam zgubi na kak shod, ga Črnoveršci lepo prosimo, naj nikar ne pove, da je iz Črnega vrha, da ne bodo ljudje mislili, da smo Črnoveršci vsi tako pri-smojeni! — A to vam je bil imeniten shod Gostinčarjev dne 24. aprila. Dvorana »Gasilnega doma« nabito polna. Kandidat Josip Gostinčar je v skoro dvehurnem govoru razvijal program S. L. S. Govoril je ljudem iz srca in si takoj pridobil zaupanje. Navdušenje je bilo velikansko. »To bo naš poslanec! To je govornik; kaj takega še nismo kmalu slišali!« so govorili močje. Gospod učitelj Silvester je pridno pisal za Gostinčarjem. Gospod Silvester, bodite tako dobri in pošljite cel Gostinčarjev govor v »Notranjca«, bodo vsaj liberalci enkrat kaj pametnega brali. Proti koncu se je spravil nad Gostinčarja — Gregorec iz Zadloga. Toda moč je silno slabo naletel! — Gostinčar se je poigral z njim kakor mačka z miško, tako, da je Gregorec skoro jokal pod stopnicami. Predsednik da na glasovanje kandidaturu Grudnovu in Gostinčarjevo. Vse roke za Gostinčarja, za Grudna nobena, tudi pričujoči liberalci niso bili za Grudna, ker so sami sprevideli, da je Gruden velik revež-govornik proti Gostinčarju.

Col nad Vipavo. Dne 21. aprila vršil se je tu volivni shod. Takoj po sveti maši zbralo se je v prostorni sobi »Izobraževalnega društva« blizu 300 mož in mladeničev, med temi 200 samih volivcev. Po izvolitvi vrlega župana gospoda Franceta Pregeljina predsednikom shodu, nastopi naš dični gospod poslanec dr. Ignacij Žitnik, burno pozdravljen od vseh navzočih, kateri je v eno uro trajajočem govoru pojasnil zbranim volivcem vzrok nedelavnosti sedanjega državnega in deželnega zbora. Nato je našel nekatere rane, na katerih boleha naš kmečki stan ter povdarjal, da je tega kriva liberalna večina v obeh zborih, katera, mesto da bi za kmeta-trpina kaj delala, se je pa raje v zborih pretepalá na podoben način. Pojasnil je nadalje, kaj se mora v prihodnje spremeniti, oziroma opustiti in vpe-ljati, da se neznosno trpečemu kmetu in delavcu pripomore do moči in veljave. Zlasti so poslušalcem ugajale točke o znižanju vojaške službe na dve leti, zavarovanje revnega kmeta za starost in onemoglost, odprava zemljiškega davka in razbremenitev zadolženega kmečkega posestva. Vsi smo ga poslušali z največjo napetostjo ter pritrjevali vsakemu njegovemu stavku. Nato pa je nastopil obče-znani vrli gospod Ivan Lavrenčič iz Vrhpolja, kateri je z njemu prirojeno ognjevitostjo priporočal navzočim volivcem kandidaturu neumorno delavnega in tudi od sovražnikov S. L. S. čislane gospoda dr. Ignacija Žitnika. Pri glasovanju dali so zbrani volivci duška svojej zadovoljnosti ter iz vseh grl čul se je

le en glas: »Živel naš poslanec dr. Žitnik!« Pri protiglasovanju vzdignil je roko le znani zabavljak Luka Čuk, 82letni starček, katerega bi se bolj spodobilo, da bi vzel rožni venec v roko ter izpraševal svojo kosmato vest, mesto da bi hodil po liberalnih shodih in z njemu lastno nesramnostjo lagal čez duhovnike. V cerkvi ga vidimo le malokdaj kljub lepemu vremenu, a na liberalnih shodih je pa gotovo povsodi zraven, naj bi bilo vreme še tako slabo. »Možicelj«, misli raje, kako boš dal pred Bogom račun za svoje delovanje, drugo pa pusti pri miru. Bilo je še nekaj drugih liberalcev na shodu, ki so pa deloma glasovali za Žitnika, drugi so pa dostojno tiščali figo v žepu. Volivci, 14. maja pridimo vsi na volišče; pripeljimo seboj tudi one kimovce, ki navadno na dan volitve doma za ognjem modrujejo, sicer pa čez poslance in davke zabavljajo, in oddajmo vsi svoje glasove dr. Ignaciju Žitniku, pristašu S. L. S., katera edina ima voljo, kmetu pomagati.

Blamirani Etbin Kristan. V nedeljo, dne 21. aprila, je priredila socialna demokracija shod v Medvodah pri »mesarju«. Vabila, katera so naši naprednjaki že poprej trosili okrog in obešali na vogale svojih hiš, so imela z debelimi črkami tiskano, da se na temu shodu predstavi ljudstvu državnozbornski kandidat J. Petrič in da govori tudi Etbin Kristan. Pride torej določeni čas, radovedni smo pričakovali, da se pri tej ugodni priliki pokažejo naši socialni demokratje v vsem svojem ogromnem številu. Videli smo torej peščico železničarjev, ter večnega županskega kandidata Puneža, Zlatetovega ata in Jerasovega očeta, nekega trgovca praznih črev, in seveda tudi sorškega načelnika Starmanovga Janeza. Značilno pa je, da je bil tu navzoč tudi neki učitelj, toda ne Grmek, pač pa učitelj J. Kiferle iz Preske. Imenovani učitelj je jako prijazno občeval s Kristanom in mu potem pri odhodu segal v roke ter mu delal globoke poklone. Mož je daleč prišel. Morebiti se je priporočal Kristanu za kandidata, kajti obljubljenega Petriča ni bilo na shod, mogoče bo sedaj Kiferle proglašen za socialno-demokratskega kandidata. Bilo srečno! Potem imamo dva učitelja kandidata, namreč Žirovnika in pa Kiferla, mogoče da naredita kompromis! Živio taki demokrati! Toraj shod se začne. Kot prvi in zadnji govornik nastopi Etbin Kristan. Opraviči odsotnega kandidata g. Petriča, češ, da je nepričakovano moral nastopiti službo, nam pa se je to zdelo jako neverojetno. Kaj pa, gospod Kristan, ko bi bil pri tem kak drug vzrok? Etbin Kristan je torej prišel v jako plitvem govoru vezati svoje otrobe, streljati kozle ter prevračati kozolce, posebno je klet nad takozvanim indirektnim davkom, nad vojaštvom in vojno upravo. Ko bodo socialni demokratje prišli v parlamentu do večje moči, bodo gotovo vse to kar čez noč odpravili. Govornik se je tudi jako togotil nad kapitalisti, toda skrbno se je ogibal napačiti židovske in liberalne kapitaliste. Ko se je mož naposled nekoliko sklel ter se naveličal prenašati zasmehovanja od velike večine poslušavcev, je svoj govor žalostno končal, kajti niti toliko poguma ni imel, da bi bil dal kandidaturu J. Petriča na glasovanje. Kajti, ako bi bil kaj takega poskusil, bi se bil prav lahko prepričal, da pri vsej agitaciji je spravil skupaj komaj okoli 20 svojih pristašev, toda še teh ne more imenovati svoje pristaše, kajti nekdo izmed njih se je pri tej priliki izrazil sam o sebi, da ne vé, kaj je. Kristan, častitamo Vam na takih pristaših. Kristan je pri tej priliki s svojim govorom napravil jako smešen vtisek na poslušalce ter se vrlo blamiral, kajti, ko je končal svoj govor, so se čuli krep-

ki živio-klici dr. Šusteršiču, in Kristan se je urno izgubil v drugo sobo. Kandidat J. Petrič pa je Kristanu v resnici dolžan hvaležnost, ki je mesto njega šel v Medvode po kostanj v žerjavico, kjer se je pošteno opeknil. Volivci S. L. S. pa smo Kristanu tudi prav hvaležni za zabavo, katero nam je napravil s tem svojim nastopom.

Kandidatske pesmi.

Dekleva:

Pa po dva pa po tri,
pa smo šli skoz vasi,
pa pri nas ni korajže,
ker nič več nas ni.

Gruden Kopaču:

Kedar se midva srečava,
prav milo se pogledava,
vse solzne najne so oči:
Vse to Gostinčar st'ri.

Stare:

Volivci po polj' gredo,
žvižgalo in pojo,
men' je v kanceliji
pri srcu hudo.

Žirovnik:

Sedemkrat sedem let
snubim politiko,
še ne pogleda me
zavber dekle.

Dermota:

Čop se je oženil, tralala,
Pleša ga je vzela, hopsasa!

Rudež:

Ena tič'ca perletela,
na graščino se je vsela,
tič'ca poje, žvrgoli:
Oj mladi Rudež, sladko spi!

Cankar Chamu:

Politkarja čaka strgan rokav,
palca beraška, prazen bokav.

Šentvidska.

(Poje slavni Žirovnikov pevski zbor s sprem-
ljevanjem tamburaškega kluba »Klobasa«.)

Prišli so volivni dnovi,
liberalcem upi novi.
Neodvisni kandidat
tudi Žirovnik bil bi rad.

Tam v Šent Vidu on kraljuje,
kmeta tankaj osrečuje;
dolgo mož premišljal je,
al' bi šel na lov al' ne.

Mož pač bal se je blamaže,
a »Program« mu to ukaže —
moraš, rad ali nerad,
neodvisni kandidat!

In zato Žirovnik Janko
je nastavljal svojo zanjko;
Zalce v njo da polovi,
kmeta reši s tem skrbi.

Učiteljem bo zvišal plače,
kmeta bo oprostil dače,
žrtvoval se bo za nas,
več ne more — prosim vas.

Učeniki liberalni
glejte »on«, požrtvovalni;
krepko vas drži za nos,
da prišel bo lažje skoz'.

A okolica ljubljanska
je in bode še krščanska,
Žirovnik, Petrič sta za nič:
Živel doktor Šusteršič!

Iz Šent Janža. Dne 21. aprila se je vršil shod, ki ga je priredila S. L. S. Govoril je kandidat g. Povše, ki je razložil program S. L. S. Kričeča druhal pod vodstvom nadučitelja Brceta je začela grozno tuliti med govorom g. Povšeta. Ko je končal g. Povše svoj govor, je dobil besedo vodja naprednjakov Brce. Ta govornik nam je v spomin poklical vse zasluge, ki si jih je pridobil v osemletnem delovanju, ki so pa zelo dvomljive. Nato je začel udrihati po svojem predgovorniku. Ko so se pomirili volivci, je nadaljeval, da nam ni treba v Ljubljani določevati poslancev, da si lahko kmetje sami izberemo poslanca. Vprašamo pa Brceta, ali nam je gospoda določila poslance? Ali ni bil sklican zaupni shod na katerem so kmetje sami določili poslance? Če tega on ne vé, mu povemo mi, ki bomo volili tistega, ki smo ga izbrali in ki je že dobil zaupanje pri nas. Omenil je tudi, da ni potrebno, da bi bil poslanec dober govornik. Kaj misli Brce, da smo mi tako neumni, da bomo poslali na Dunaj moža, ki bo tam molčal? Nas volivce bo zastopal mož, ki se bo znal potegniti za stvari, ki nam koristijo. Ko je končal svoj govor, ni res, kakor piše »Narod«, da so mu ploskali vsi volivci. Ne, ampak samo njegovi backi. Nato je še dr. Šusteršič razložil par krepkih resnic v polasnilo. Da smo pa liberalcem napravili tem večje veselje, nismo vzdignili rok pri glasovanju, da se zdaj tembolj veselijo svoje zmage. Mi bomo pa pokazali na glasovnicah, kdo bo naš poslanec. Ker so naši liberalci kar skakali od veselja. Ko se je glasovalo, se je še par naprednjakov oglasilo k besedi, nakar je predsednik shod zaključil.

Kandidatje štajerske »Kmečke zveze«.

Pristaši Slovenske kmečke zveze so si izbrali Roškarja in Pišeka, ker spodnještajerski poslanci potrebujejo med seboj moža, ki iz lastne izkušnje dobro poznata kmečke razmere in ki sta zmožna, te skušnje tudi uveljaviti pri novih postavah; izbrali so si dr. Korosca kot izvrstnega poznavalca kmečko-političnih vprašanj; izbrali so si dr. Povšeta kot strokovnjaka v vseh finančnih stvareh, ki bo neobhodno potreben, če hoče stranka izvršiti svoje obljube zaradi odprave krivičnih davkov; izbrali so si dr. Benkoviča kot dobrega poznavatelja avstrijskega postavodajstva. Robič in Ploj pa sta itak že stara zaupnika in prijatelja naših kmetov, katera so tudi liberalci še v zvezde kovali, dokler nista storila neodpušljivega greha in podpisala kmečki program. In če stranka res hoče kaj storiti, potem je za njo neprecenljiva dobrota, da ima v Gradcu svojega zaupnika, kateri lahko vsak čas posreduje pri deželnih uradih, in da ima tudi na Dunaju stalno moža, ki stranko o vsem informira in za pristaše pri ministrstvih posreduje tudi takrat, ko državni zbor ni zbran in drugih poslancev ni na Dunaju. In taka dva zaupnika sta Robič, ki je deželni odbor-nik v Gradcu, in dr. Ploj, ki je svetnik pri upravnem sodišču na Dunaju. Ker pa pridejo na Dunaju v razpravo tudi zadeve iz vseh strok in za celo državo na dnevni red, bodo naši poslanci vsled svojih sposobnosti in svojega znanja tudi v takih slučajih znali svetovati in sklepati, kar je državi in njenim prebivalcem v korist, dočim bi možje kakor Rob-

ljek, Žurman, Ježovnik itd. bile le žalostne figure, ki bi ne znale ziniti ne v kmečkih zadevah ne v drugih stvarih. Ne mogli bi niti častno niti dobro zastopati našega ljudstva. Roš je že to v deželni zboru silajno dokazal. Pristaši Slovenske kmečke zveze, na agitacijo za zveze kandidat!

Zakaj na napadajo štajerski liberalci poslanca Robiča? Ljudje, ki so še v kijklji skakali, ko se je gospod Robič že boril za naše politične pravice, mečejo sedaj polena na njega in ker ne morejo družega najti, mu očitajo da je deželni poslanec in odbornik, torej ne sme biti tudi državni poslanec. To le oni nesrečni stari slovenski greh, da rajši vidimo, da nas tulec tepta, kakor če bi se domači sin povzdignil malo višje. Nemci, Francozi, Angličani in drugi imajo svoje politike, ki so obenem vire in poslanci, vodje svojih strank in Bog ve, kaj še. Ravno sedaj kandidirajo celo nekateri avstrijski ministri in premeteni Nemci dobro vedo, da bo minister-poslanec več dosegel, kakor kak mesar. Koliko let smo se mi borili, da smo sploh dobili mesto v deželni odboru, in zdaj nam hočejo politični smrknovci to zapraviti!

Sv. Marieta pri Rimskih toplicah. Tukaj je imel v nedeljo, 21. t. m. Miha Čobal volivni shod. Neki kmet, ki je govornika poslušal, je rekel svojim prijateljem: »Veste kaj, tovariši, ta človek govori in se obnaša, kakor bi bil od hudiča obseden. Bog nas varuj, da bi prišli na vrhunc takih ljudi!« In kmetje tovariši so mu pritrdili ter sklenili, da se bodo še trdnice držali »Kmečke zveze« ter 14. maja vsi volili njenega kandidata dr. Benkoviča. Tako soc. demokrati nehoti in nevede delujejo za našo stranko. Nekaj dobrega ima pač vsaka še tako slab reč.

Političen pregled.

CESAR V PRAGI.

Pretekli ponedeljek, dne 29. aprila je odšel cesar iz Prage. Obiskal je šole, češke in nemške, sprejel veliko število mož različnih strank, da je slišal želje in misli vseh ljudi. Ko je šel po mestu, kar je storil skoro vsaki dan, so mu daiali ljudje prošnje za kake posebne stvari. En dan je dobil na ta način 15 prošenj, drugi dan 20. Ministri so sprejemali tudi politike vseh strank in na vse vplivali pomirjevalno, da bi se dosegla sprava med Čehi in Nemci.

Pretekli teden se je pripetila nesreča. Neko zastavo je močan veter zanesel in ovila se je okoli nekega kipa na hiši, ki je padel na cesto in ubil 15-letnega dečka.

NEMŠKI KRŠČANSKI SOCIALCI IN VOLITVE.

Tudi nemške krščanske stranke se vrlo gibljejo. Na dan imajo na Dunaju najmanj dvanaest shodov. Liberalci so na Dunaju popolnoma pogoreli. Edino še socialni demokratje se upirajo. Pa tudi v drugih deželah so krščanski socialci pridni. V nemških volivnih okrajih, ki jih je vseh 233, so postavili svoje kandidate v 183. Kjer pa sami ne kandidirajo, pa podpirajo veri prijazne kandidate. Gotovo si bodo priborili dosti poslaniških mest in bodo v prihodnjem državnem zboru ena najvplivnejših strank. Načelnik stranke in dunajski župan dr. Lueger, ki se je zdravil v Lovran pri Opatiji, se je peljal v soboto na Dunaj, da vkljub svojemu slabemu zdravju po-

seže sam v volivni boj. V Ljubljani so mu izročile šopek krščansko-socialne gospe in govorila sta dalj časa z dr. Šustersičem.

KOČEVJE.

Na Kočevskem kandidira na krščansko-socialni program profesor Obergföll, na liberalni pa knez Auersperg. Ljudje v mestu so grozovito nahuškani. Pretekli teden je prišel neki kmečki župan z Nižje-Avstrijskega, da bi imel shod za »Kmečko zvezo«, ki so si jo Kočevjarji zase ustanovili. Pa liberalci so ga javno na kolodvoru napadli. Vkljub temu je imel shod. Duhovniki niso varni več življenja. Gorje mu, če bi se pokazali zvečer ali ponoči zunaj. Nekaterim so zagrozili, da jih bodo ubili, kjer jih dobe. Kmalu se ne bo smel duhovnik več pokazati v mestu. Kmetije se pa večinoma krepko postavljajo za »Kmečko zvezo« in njenega kandidata.

Orožnikov je v Kočevju že zdaj okoli 30 in jih bo še več treba, da bodo vzdržali red. Glavni voditelji liberalcev so naleti knezovi gozdarji in par zabitih kmečkih purgarjev, ki se ne morejo z drugim postavljati, kakor s surovostjo. Kmetije jih morajo učiti manire in jih bodo še naučili plesati, če bodo pametni. Ustanove naj povsod svoje posojilnice, da bo mestna hranilnica prazna in svoja konsumna društva, bodo pa purgarji tihi. Kaj za vruga se sili kmetu za poslanca knez, ki mu kmet že od daleč smrdi. Prej jih ni hotel poznati, ampak jim še voziti ni pustil nikjer po svojem svetu in pri razdeljevanju gozdov jim je dal najslabše parcele, sedaj se na sili kmetom za poslanca. Za kaj bo kmetu in delavcu poslanec, ki bo delal zase in se mu kmet še približati ne bo smel. Doli s takimi knezi, ki poznajo kmeta le ob volitvah.

ISTRA.

Po Istri zelo vre. Liberalcem prihaja slabo in jemljejo jim sopo socialni demokratje in krščanski socialci. Govori se, da bo sklenila hrvaška stranka dogovor z laško krščansko-socialno stranko, da se bosta v Istri podpirali. In sicer naj bi v drugem volivnem okraju volili vsi Hrvatje laškega krščanskega socialca, v tretjem pa vsi krščanski Italijani Hrvata dr. Laginjo.

Na Goriškem je na prevzel liberalno kandidaturu med Tolminci mesto dr. Treota dr. Gruntar iz Tolmina. Nam je vse cno. Peter ali Pavel, padel bo kakor je dolg in širok.

DRŽAVNI ZBOR.

Kakor se poroča, bo novi državni zbor, ki ga bomo izvolili dne 14. maja, sklican k zasedanju dne 18. junija.

OGRSKO.

Ogri se silno jeze nad izjavo ministrskega predsednika Becka, ki je v Pragi rekel češkimi tovarnarjem, da nikakor ne bo pustil, da bi bila naša Avstrija kaj oškodovana v nagodbi z Ogrsko. Ogri bi najraje hoteli, da bi jim mi vse plačali, sami bi na prodajali svojo prevzetnost. Veselo deistvo je, da je ogrski minister Wekerle rekel, da se bo na Ogrskem tudi uvedla splošna volivna pravica.

ZMAGA KATOLIČANOV V ŠPANIJU.

Minuli teden so se vršile na Španskem volitve v državni zbor. Izid volitev nam kaže velikansko zmago španskih katoličanov, ki so s tem pokazali, da ne marajo proticerkvene politike, katero so hoteli liberalci uvesti po francoskem vzorcu tudi na Španskem. Špan-

ske ljudstvo odločno obsoja gonjo liberalcev proti redovom in proti cerkvi, dokaz temu so volitve. Po sedanjih poročilih je dosedaj 260 katoličanov izvoljenih v državni zbor, potem okrog 60 liberalcev, 50 republikanov in 8 demokratov. V glavnem mestu Španije, Madridu, je izvoljenih pet katoličanov in trije republikanci. V zbornici bodo imeli katoličani gotovo dvetretjinsko večino in s tem je že pokopana liberalna proticerkvena politika. — Po vseh katoliških državah propada in umira liberalizem. Njegova umazana in divja gonja proti cerkvi in proti vsemu kar je svetega in vzvišenega, nalde povsod odpor v vrstah katoličanov. Tudi pri nas mu bile zadnja ura in bodoče volitve mu bodo zadale zadnjo smrtno rano.

RUSIJA.

Na ruskega carja se pritiska od vseh strani, naj razpusti dume, češ, da so revolucionarni poslanci sami nevedni ljudje, ki niso v stanu voditi države. Car se ne una kar tako razpustiti dume, ker se boji novih nemirov. Predsednik dume, Golovin, dobiva dan na dan pisma, ki mu prete s smrtjo. Stražita ga vedno dva policista. Duma nadaljuje poljedelsko politiko. Kmečki poslanci napadajo v dumi veleposestnike, in prete, da se bodo polastili kmetije sami vse zemlje in jo razdelili med seboj, ako jim skoro ne razdele državnih posestev. — Novi upori in nemiri se poavljajo po celi Rusiji. Roparske čete plenijo, kjer le morejo. — Ruska vlada je dovolila, da se smejo nabirati po celi Rusiji darovi za papeža ob priliki 50letnice njegovega mašništva, le še darovi odpošljejo po ministertvu.

Listek.

Nedolžna.

(Dalje.)

»Kvarte so pale,« zakliče čarovnik skrivnostno. »Usoda se je odločila... Preceji vam hočem razložiti skrivnost, ki jo more razjasniti le čarovniška umetnost. Povem vam, da sam ničesar ne vem. Kar bom razkril, to mi govoré čarovniške kvarte. Ali vidite tukaj, pik-deset? Ta pomeni denar, ki vam je bil ukraden. Velika je bila vsota, ki jo je odnesla tatinska roka, kajti ta kvarta pomeni prvih 500 goldinarjev od tisoča. Denar ima zdaj v lasti »srčeva dama«, ki leži na piku. Ta »srčeva dama« pomeni žensko v vaši službi, na njej leži namreč »karova kraljica« in Polževina je vedno kraljevala nad vso vasjo, kaj ne? Torej pomeni »karova kraljica« vas, Polževka. In »srčna dama« je v vaši službi. Ko je kradla, je bila sama na domu, kajti okrog nje ni nobenega »srca« več. »Srčev kralj« tukaj zgoraj je s »srčevo damo« v zvezi po križcih. To pomeni da se mislita obe osebi kmalu poročiti pred oltarjem...

»Torej je res Rezika — tatnica!« vikne nehoté Polževka. »Da, da, zdaj verujem!... Kako bi se sicer vse do pičice ujemalo s tem, kar pravi čarovnik? — In kako morete vse tako natančno vedeti, Lopatar? Saj niti slutiti niste mogli kaj se je zgodilo na Polževni.«

»Saj to je moja čarovniška skrivnost. Polževka. Pa vedite: jaz nisem rekel, da je Rezika tatnica. Povedal sem samo to, kar so mi govorile kvarte in nič drugega.«

»O, o tem sem preveč prepričana. Veselim se tega; ničesar mi ne bo več očitala, ako jo naznanim sodniji.«

»To je seveda vaša zadeva. Jaz ne sprejem nobene odgovornosti na svoje rame.«

»Ničesar ne zahtevam od vas. Koliko sem vam dolžna?«

»E, kaj bi tisto! Saj ni bilo težko delo!«

»Ne, Lopatar, navajena sem, da nikomur ne dolgujem niti vlnarja.«

»Če je tako, potem, menim, ne bo preveč en odstotek ukradenega denarja.«

»To znaša torej pet goldinarjev. Rada vam plačam deset goldinarjev. Samo, prosim, nikomur ne zinite besedice o tem.«

»Nič skrbite, Polževka, Lopatar molči kakor noč in vé, zakaj. Lepa hvala vam, Polževka.«

Nekaj minut po tem dogodku se je odpeljala Polževka v drdrajoči kočiji naprej proti mestu — — —

»Vidiš, stara,« se je smejal Lopatar svoji brezzobi ženi v obraz, »vidiš, kaj pomaga umetnost in prava pamet, ha, ha. Ako bi ne bil napravil na stropu luknje, da morem poslušati tam zgoraj vse, kar ti tukaj spodaj izprašuješ ljudi — è-è, ne bila bi danes midva zaslužila desetaka. Poglej, nič se ne vidi na stropu, kje je luknja. Sito sem čez njo pripel in sem vse lepo pobelil, ha-ha. Praznovorni ljudje so najneumnejši na svetu, to ti rečem. Pa ne samo po kmetih, tudi v mestih in trgih biva mnogo praznovercev, to veva midva najboljša, kaj ne, stara? Pojdi, prinesi veliko steklenico piva iz kleti, da ga pijeva na zdravje neumne Polževke.«

»Pa se nič ne bojiš greha?« se hudobno zasmee Lopatarica. »Ljudi goljufati — to je greh, ali ne?«

»Drži jezik za zobmi, baba stara!« je bil Lopatarjev odgovor. »Ludje hočejo biti goljufani. In nekdo mora biti, ki jih goljufa... Hej, stara, kje imaš pivo?«

3. V ječi.

Zgodilo se je... Na Polževini se je vršila hišna preiskava, ki se je končala z zaporom Rezike. Ni mogoče popisati velike žalosti. Samo en trenotek se je pokazala na cvetočem Rezikinem obrazu užaljenost, vsled sramotnega sumničenja. Potem pa so ji udje omahnili, nič moči in upanja ni blestelo v njenih očeh, ki so bile zalte z neštevilnimi solzami. Konečno so usahnile tudi solze, edini izliv njene velike bolečine; brez moči, kakor zlomljena roža, je stopala pred orožnikom proti okrajnemu sodišču. Šele, ko je šla mimo hišice, kjer je stanovala njena siva mati, je zavpila s pretresujočim glasom: »Jaz sem nedolžna!... nedolžna!« In tisoč solz je priplozelo na osramočena lica. Nikdar še ni nobena nevesta hodila po tako grenki cesti sramote — — —

Že njen oklic s Poljančevim Jožetom je vzbudil v občini veliko pozornost. Pred cerkvijo in po potih so govorili ljudje le o nepričakovani poroki. Ko pa je zadela nevesto sramota in nesreča, je bila pozornost ljudi še večja. Najrazličnejše govorice so se širile po vaseh. Malokdo je pomiloval ubogo nevesto. Blagor nesrečnici, da ni slišala zavistnih govorov v tih ječi.

Medtem se je vršilo najnatančnejše preiskovanje. In nekega dne je bila obtoženka zaslišana.

»Vi ste obdolženi,« je pričel preiskovalni sodnik, »da ste ukradli Polževki iz zaklenjene sobe in omare 500 goldinarjev. Ali priznate?«

»Povejte mi prej, zakaj me tako grdo sumničite!... O, jaz nesrečnica!« odgovori Rezika s prisrčnim, nedolžnim glasom.

»Vi ste bili sami doma, ko je zmanikalo denarja, ne?«

»Govoré tako. Jaz ne vem.«

»Ali mi morete povedati, kdo je bil še med tem časom doma?«

»O, ko bi tudi vedela, da je bil kdo doma, bi ne povedala. Nočem, da bi prišel po nedolžnem v ječo, ker vem, kako boli sramota nedolžnega človeka.«

»S tem bi škodovali sebi. Toda — drugo vprašanje. Povejte odkritosrčno, ali ste si kaj prihranili v svoji službi?«

»Kako mi je bilo mogoče? Vedno sem podpirala z denarjem svojo ubogo mater.«

»Umljivo. Torej nimate nobenega večjega premoženja?«

»Ne. Nekaj goldinarjev, in kar imam še prisluznega pri gospodinji — to je moje imetje.«

»Pa ste si vendar v nedeljo, ko ste bili oklicani, nakupili več stvari in ste plačali z denarjem? Odkod ste ga dobili?«

»Krstna botra, stara Rožmanka — Bog ji daj nebesa — mi je dala za možitev 14 dni pred svojo nenadno smrtjo 200 goldinarjev. S tem denarjem sem plačala, kar sem kupila.«

»Dobro. Ali ve kdo za to, da vam je stara Rožmanka podarila 200 goldinarjev?«

»Mislim, da nihče.«

»In ste o tem komu kaj omenili?«

»Ne, Nikomur.«

»Čudno. To je vendar bilo za vas veselo presenečenje. In v svojem veselju človek rad pripoveduje okrog.«

»Nisem smela nikomur povedati, ker mi je stara Rožmanka zabičala strogo molčečnost. Sicer bi bili drugi dediči zavistni name.«

»Pa zakaj je ravno vam toliko podarila?«

»Tega ne vem. Ljubila me je, tako je pravila, in ker sem vedno pomagala svoji materi in sem jo v bolezni podpirala z denarjem. Zelo jo je veselila moja poroka. Rekla je, naj porabim ves denar za poročno opravo, da ljudje ne bodo toliko obrekovali beraške neveste.«

»Če je tudi vse resnično, kar govorite, vendar se mi zdi ena okolnost zelo, zelo sumljiva. Med denarjem, ki je bil ukraden Polževki, so bili med drugimi bankovci tudi trije petdesetaki. Eden izmed njih, kakor se Polževka dobro spominja — je imel na sredi črno liso. Onj petdesetak, ki ste ga vi oddali pri kupcu Ječmenčku, je temu čisto podoben. Kaj, ko bi bil ravno isti? A?«

»To mora biti slučaj!« vzdihne Rezika in pobledi. »O, moj Bog, ali se je ves svet zarotil proti meni? Čujte: jaz sem nedolžna!«

»Nedolžna?« vpraša preiskovalni sodnik ljubeznjivo. »Ako se oziram na vse okolnosti, ki govorijo proti vam, potem seveda vse tajeje ničesar ne pomaga. Priznajte svojo krivdo odkritosrčno in skesano, da bo vaša kazen milejša. Povejte mi torej najprej, kako ste prišli v zaklenjeno sobo in omaro.«

Velik vtis so napravile mlo izgovorjene sodnikove besede na obtoženko. Skočila je s svojega sedeža. Kri ji je butnila v glavo, da je postalo vse rdeče njeno lepo lice. In klical je z glasnimi vzkliki: »Kaj? Jaz — tatca?« — Ne, ne, tisočkrat ne! Vse mi vzemite; ženina mi ugrabite, uničite vso srečo mojega življenja — le eno reč mi pustite: mojo čast in moje pošteno ime!«

»S takimi občutki, s takim kričanjem, ubožica ne opravite ničesar!« prične sodnik nekoliko strožje. »Zakon je trd in nihče mu ne uide. Ali mi morete pokazati drugo sled, drugega krivca?«

»Iščite ga sami. Jaz sem nedolžna. Zakaj me mučite do smrti?« odgovori obtoženka.

S tem je bilo zaslišanje končano. V istem trenutku se odpro vrata in pokaže se Poljančev Jože, ki je bil tudi poklican k zaslišanju. Bolesten krič, pretresajoč kosti in mozeg, in — uboga Rezika obleži nezavestna na tleh. Ženin skoči k njej, objame jo z močnimi rokami in dvigne na stol.

Rezika odpre oči. S prosečimi očmi gleda ženina. »Jože,« šepne komaj slišno, »ali veruješ tudi ti, da sem tatca.«

»Ne,« odvrne ženin svečano. »Čeprav te obsodijo in odpeljejo v mestno ječo — jaz ne verujem.«

»Hvala tebi, večna hvala za zaupajočo besedo,« pravi nesrečnica, in radosten žar ji zablesti v obrazu. Tvoje srce mi je ostalo zvesto — naj se zgodi, kar hoče!«

»In bo ostalo vedno zvesto,« zatrjuje ženin. »Zapomni si Rezika: nobena druga ne bo gospodinjala na mojem domu kakor ti, Rezika.«

»Ne, Jože, to ne sme biti,« se brani Rezika žalostno. »Ti ne smeš postati zaradi mene nesrečen. Moja sramota naj nikdar ne omadežu e tvojega dobrega imena. I.e, če se popolnoma izkaže moja nedolžnost, postanem tvoja nevesta. Sicer nikoli... Veliko bom žrtvovala, vso srečo svojega življenja — toda z darežljivim srcem, ker bom s tem varovala tvoje dobro ime. In zdaj, z Bogom, Jože! Pozdravi mojo sivo mater, povej ji, da sem nedolžna in — moli name!«

Česar ni storil Poljančev Jože od svojih otroških let, to je storil sedaj: jokal je. V svoji preveliki dušni bolesti je hotel objeti svojo nevesto, toda sodnijski sluga jo je že odpeljal. Nato je bil Jože zaslišan. Izpraševal ga je sodnik največ o tem, koliko je podpiral svojo nevesto z denarjem.

(Dalje prihodnjč.)

Slovenske vesti iz Amerike. V Clevelandu je Anton Grdina ustanovil nov pogrebni zavod. — V državi Ohio je mnogo naših rojakov izgubilo vsled povodnji vse imetje. — Josip Zigan je streljal v Clevelandu dvakrat na Marijo Novak, ker je odločno odklonila vse njegove ljubezenske ponudbe. — V Clevelandu sta umrla Franc Kromar in Michael Pintar. Ravnotam je umrla Marija Pucelj iz Velikih Lašč. — Na sveti večer je ubil v Pirnatovem salonu v Clevelandu Urban Gradišar iz Velikih Lašč Franceta Šavnika. Obsojen je bil na šest let ječe. — V Clevelandu je umrl Franc Majcen, doma iz Bregovca pri Mokronogu. — V istem mestu je padel J. Cifri v ogenj najmlajši otrok. Hoteč ga rešiti, je skočil za njim, pri tem pa se tako opek, da bo več mesecev nesposoben za delo.

Žalostna usoda grofova. Iz Amerike se poroča o žalostni usodi švedskega grofa Alfreda Krondhielma. Ko je bil 13 let star, ma je umrl oče in deček se je izselil v Ameriko. Službe ni mogel dobiti; potoval je semintje in si je kot delavec na raznih farmah služil kruh. Imenoval se je navadno Alfred Akselson. Pred dvema letoma je umrl neki njegov sorodnik in mu zapustil velikansko premoženje, ki naj bi donášalo na leto nad 700.000 kron. Iskali so ga povsod, a zaman. Slednjič je prišel zastopnik švedske vlade v Ameriko, da bi poizvedoval po bogatem dediču. Iskal ga je celih pet mesecev, sled ga je vodil v Tinlay v državi Ohio. Tu pa je izvedel, da so pred tedni našli napol sestredanega človeka v cestnem jarku. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer je umrl pred nekaj dnevi. Iz listin, ki jih je imel pri sebi, so spoznali, da je bil grof Krondhielm.

Mlad poročnik vpraša korporala: »Kaj pa pomeni to žvižganje?« Korporal: »Gospod poročnik, moštvo reže zemlje za cmoke in med rezanjem mora žvižgati, drugače bi polovico zemelj pojedlo.«

Razgled po domovini.

Katoliški možje, 14. maja do zadnjega na volišče! Sovražniki se gibljejo in pod raznimi hinavskimi krinkami zapeljujejo ljudstvo sedaj pred volitvami. Poprej tebe, slovenski kmet in delavec, niso poznali, sedaj se ti delajo prijatelje. Preje jih nisi poslušal, boš li sedaj verjel njihovim priljubljenim besedam. Upamo, da ne. Zato smo pa tudi prepričani, da boste prišli 14. maja vsi do zadnjega moža na volišče in volili možje, poštenjake in verne katoličane, katere vam priporoča »S. L. S.« Nikdo naj ne ostane ta dan doma, le pokažimo, kaj piše neki ameriški list z ozirom na volitve. »Kdor spi, tedaj kot sovražnik na vse kriplje dela, je izdajalec svoje domovine in sovražnik svoje lastne sreče. Čas volitev je tisti čas, ko moraš odpreti svoja usta, ko se moraš pokazati kdo da si, ko moraš pametno glasovati, pa tudi druge k pametnemu glasovanju spodbujati in zaslepljenec očij odpirati. Ko je volitev pri kraju, je zastoj tožiti čez slabe čase. Kdor tiste priložnosti ne porabi, ko mu postava sama ponuja, naj si pomaga z volitvijo do boljših dni, tak se ne zaveda svoje državljanske dolžnosti in tudi ni vreden, da bi vžival državljanske pravice.« Te besede veljajo tudi nam. — V naši državi imamo pravico državljani, da sami volimo možje v občinske zastope, okrajne zastope, v deželni in državni zbor. Ti pa potem dajejo postave in ukaze skupno s cesarjem. V naših rokah je tedaj nekako vladanje dežele, v naših rokah so postave, ki se dajejo za državo in deželo. Bodi nam mar vse eno, kakšne postave se dajejo? Navzlic tej vsakemu človeku jasni dolžnosti pa je še vendar toliko ljudi, ki se za volitve nič ne brigajo. Z ničvrednim izgovorom ali pa celo brez vsakega vzroka čepijo doma za pečjo, zraven pa še udrihajo po slabih postavah in tožijo o slabih časih, hkrati pa si domišljujejo, da Bog ve kako vse reči zastopijo in Bog ve kako bi oni vse to boljše napravili, pa so ščurki, ki se skrivajo po kotih, brezbrizno zanemarjajo svoje dolžnosti in se tako krive storijo vseh cerkvi in družbi škodljivih postav, ki jih kučejo brezbožni možje, ki so dobili v roke vladne vajete. Dolžnost je voliti, dolžnost pa je tudi dobro voliti. Volite tedaj vestne možje, ki imajo trdno voljo, svoje dolžnosti vestno in prav izpolnjevati, ki imajo srce za ljudstvo in se ne bojijo težav in žrtv, ki se bojo od njih zahtevale, ki bodo prijeli za plug pa se ne bojo nazaj ozirali, ampak blagor ljudstva zmiraj pred očmi imeli. Volite le verne možje, ker le taki so resnično vestni, ki svoje dolžnosti opravljajo zavoljo Boga. »Le tisti, ki imajo vero, imajo tudi vest, in brezveren človek je obenem brezvesten človek, je rekel papež Pij IX. Človeku, ki nima vere, se ne sme ničesar zaupati na manj pa še poslaniškega posla. Zato volite le take možje, ki vestno spolnujejo svoje krščanske dolžnosti, ki dajo Bogu kar je božjega in potem bojo dali tudi ljudem, kar je njihovega. In take možje vam priporoča na Kranjskem »S. L. S.«, Na Štajerskem »Kmečka zveza in na Primorskem društvo »Sloga«. Za te možje v boj!

Nekaj sličic iz soc. demokratskega življenja.

Prva slika:

Berolinska »Pošta« je nedavno poročala: Žena nekega zidarja je ponujala svojega sina, ki je izstopil iz šole, v pisarno. Na vprašanje, zakaj se sin ne loti očetove obrti odgovori žena: Imam tri sinove, a skrbela bom, da ne bo nobeden izmed njih zidar. Vzrok je ta: Moj mož namerava zidati poslopje. Najprvo se

mora izkazati pri soc. demokratičnem zaupniku, da pripada njegovemu društvu in da je plačal vse doneske. Če je to v redu, mora s pobotnicami dokazati, da je naročen na socialističen list in da ga je plačal, dokazati mora dalje, da je praznoval prvi majnik. Če izpolni vse te pogoje, tedaj mora tudi pri socialističnem konsumu svoj denar potrositi. Taki so ti ljudski prijatelji. Govore sicer o svobodi in prostosti, toda v resnici so pravi tlačitelji. Ti ljudje trgajo družine in razdirajo družinsko življenje. Tako se glasi poročilo žene socialnega demokrata.

Druga slika:

Iz Moravske Ostrave se poroča: Tu se je dogodilo hudodelstvo, ki dokazuje vso posurovelost soc. demokratov. V vasi Reihvaldau, kjer stanujejo po večini rudarji, je šel duhovnik Nemec v sv. popotnico k umirajočemu bolniku. Na nekem samotnem kraju ga napade nenadno tolpa posurovelih delavcev. Hočejo mu iztrgati sv. hostijo, a ker se jim to ne posreči, raztrgajo mu njegovo duhovsko obleko. Duhovnik kliče na pomoč in na njegovo vpitje prihiti nekaj mož, ki ga rešijo pred to socialistično hudodelstvom.

Tretja slika:

V mestu Rondec na Francoskem je zidarSKI mojster Lancie 24. t. m. po končani službi božji ustrelil z revolverjem na škofa, ne da bi ga bil zadel. Policija je prišla zločinca.

Četrta slika:

Z Jesenic se poroča: Tu se je vršil sv. misijon ob velikanski udeležbi ljudstva. Sv. misijon se je sklenil z veličastno procesijo. Ob vhodu Počivavškovega vrta so stali soc. demokrati pokriti in se smejali, ko je procesija šla mimo. Niso se odkrili pred sv. R. T. in pokazali ljudstvu jasno, kako soc. demokracija vzgaja. Marsikomu, ki ni še poznal bistva soc. demokracije, odprle so se ob ti demonstraciji oči. Soc. demokratije se ne sramujejo vpričo tisočere množice ljudstvu kazati, da ne verujejo, da je v zakramentu sv. R. T. Jezus, pravi Bog, pričujoč, posmehujejo se celo množici, ki kaže to vero! To si je treba zapomniti in soc. demokratom poklicati v spomin, kadar bodo zopet trdili, da je vera zasebna stvar, da pustijo vsakemu svojo vero! Zakaj zasmehujete tiste, ki verujejo? Zakaj ne spoštujete verskega prepričanja drugih?!

Peta slika:

Iz Jesenic se poroča: V čem obstoji organizacija soc. demokratov? — Kristan je nedavno iz avila na shodu v Mariboru: »Proč s prokletimi svetimi daritvami, proč z malikovavstvom (molitvijo, češčenjem sv. Reš. Telesa)! To je naša organizacija!« Da, da, to so pokazali soc. demokratije tudi na Jesenicah ob misijonski procesiji dne 14. aprila 1907. To je povedal tudi že sedanji soc. demokratski kandidat dr. Dermota, ki je bil v nedeljo dne 14. aprila 1907 sklical v Počivavškov hotel volivni shod. Njegove ovčice so zasmehovale procesijo. Ko še ni bil doktor, izjavil je na ustanovnem shodu »Akademije« dne 26. oktobra 1904: »Kulturno delo je vse, s čimer pobijamo reakcijo. Revolucionirali bomo duhove.« To je soc. demokratska organizacija! Zasejati hoče upornega duha med ljudstvo. V prvi vrsti naj se ljudstvo upre Bogu, pobija delovanje katoliške cerkve, ker to je reakcija, to je kulturno delo po nazorih socialnih demokratov. Kaj pa izboljšanje bednih soc. razmer? Kaj to? Delavski stanovi naj čakajo, da se izvrši prej revolucija duhov, da prej vera izgine iz človeških src. Potem ko ne bo nihče več veroval v Boga in po-

smrtno življenje, potem pride šele na vrsto skrb za to, da se omogočijo vsakemu nebesa na zemlji! Torej v verski boj tirajo soc. demokratije svoje pristaše, na nebesa na zemlji pa morajo čakati. Resnično, to je stranka čakanja! Ali se more razsoden in pameten človek zavzeti za to stranko! Hinavskemu govorjenju raznih socialistov sedaj pred volitvami nai nikdo ne veruje.

Pri sv. Joštu nad Kranjem se zopet prično redni romarski shodi. Prvi shod je peto nedeljo po Veliki noči to je 5. maja. Duhovno opravilo bo ob 6. in 9. Šesto nedeljo, 12. maja bo romarski shod Štajercev, to nedeljo bo tudi ob 6. in 9. duhovno opravilo.

Soc. demokratije in kmetje. V neki brošuri, katero je razpečevala kmetijska družba štajerska najdemo z ozirom na bodoče državnoborske volitve tale resen opomin na vse kmete: »Vsak avstrijski poljedelec, ki očitno ali skrivaj podpira soc. demokrate, je ali norec ali pa nesramen odpadnik, kateremu se mora pribiti na čelo pečat izdajstva nad domačo zemljo, da se ga bo znal vsakdo izogibati. Kmečko geslo bi bilo najgrše omadeževano, če bi se dal le en avstrijski kmet tako zapeljati, da bi oddal svoj glas pri bodoči volitvi soc. demokratu.« Slovenski kmetje dobro si zapomnite te besede in ravnajte se 14. maja po njih.

Liberalni učitelji so se z vso besnostjo vrgli v svojem listu na dva najbolj delavna in za kmeta vnetja državnoborska kandidata namreč na dr. Žitnika in na dr. Korošca. Kmetje, ako vam je mar vaša lastna korist, vaš blagor, potem volite vsi brez izjeme na Kranjskem dr. Žitnika, na Štajerskem pa gospoda dr. Korošca za poslanca.

Umri tik pred odlikovanjem. Cesar je odklikoval 17. t. m. višjega gozdarja kneza Windischgrætza gospoda Antona Hanischa z viteškim križcem Franc Jožefovega reda. Tragični slučaj je bil, da je gospod Hanisch prej umrl, predno je bilo odlikovanje uradno razglašeno.

Dva otroka zgorela. Iz Novega mesta se nam poroča: V Velikih Poljanah pri Šmarjeti so otroci na paši zažigali suho travo ob mejah. Štiriletni Lojzek Šlogar, te ognjene zabave vesel, je prišel preblizu ognja, užgala se mu je obleka in v trenutku je bil revček od vratu pa do nog ves opečen. Tako ranjenega so pripeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo. Toda nove kože in življenja tudi tam ne morejo nikomur nuditi, vsi poskusi so ostali brezuspešni in otrok je v groznih mukah kmalu preminul. Lansko leto ravno ob tem času in blizu tistega kraja se je zgodila enaka nesreča. — Na Pšati pri Beričevem so skakali otroci preko ognja. Šest let stari Miniki Baš se je vnela obleka, Deklica se je tako hudo opekla, da je med vožnjo v Ljubljano umrla.

Novomeški okrajni cestni odbor. Načelnikom novomeškega okrajnega cestnega odbora je zopet izvoljen gospod Josip Zirc iz Kandije, župan šmihelstopiški, njegovim namestnikom pa gospod Fran Majzelj iz Bele cerkve.

Velika koncerta »Glasbene Matice«. V »Glasbeni Matici« se pripravlja zopet nekaj izvanredno velikega. Dne 7. in 8. maja (v torek in sredo) se bo namreč izvajal v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani svetovno-slavni Verdijev »Requiem« (Črna maša). Zložil je Verdi to delo, ko je bil na vrhuncu svoje slave, leta 1874. Izvajal se je dosedaj že v vseh velikih mestih, z največjim uspehom na

Dunaju, v Berolinu, Frankfurtu, Hamburgu, Londonu, Parizu, Rimu, Turinu, Florenci in drugih laških mestih, v Bruslju, Monakovem, Zagrebu itd. Nastopilo bo pod vodstvom koncertnega vodje gospoda Hubada 210 zborovih pevcev in pevk, 74 godcev dveh vojaških godb, 27. pešpolka v Ljubljani in 97. pešpolka iz Trsta ter nekaj članov »Glasbene Matice«, dalje štirje solisti, izmed katerih bodo trije domačini, vzgojeni v »Glasbeni Matici«. Vseh sodelujočih bode torej 289. Solo pojo: sopran gospa Jeanetta pl. dr. Pödranspergova, alt gospa Ivica dr. Wagnerjeva, tenor g. Ernesto vitez Cammarota iz Zagreba in bas gospod Julij Betetto. »Glasbena Matica« vabi vse Slovence, da se udeležijo redke prilike in izrednega glasbenega dogodka, ki bo zopet pokazal, na kako visoki kulturni stopinji smo na glasbenem polju. Ker se bo koncert izvajal dva dni po vrsti, in je pričakovati obkrožaj najmnogobrojnejšega občiska, zato naj bi slavno občinstvo osobito z dežele pismenim potom pravočasno si osiguralo vstopnice, ki se dobivajo v trafiki v Šelenburgovih ulicah. Sedeži v parterju, na balkonu in galeriji po 2, 3, 4, 5 in 6 kron, stojišča po 1 K 20 h, za dijače po 60 h.

Koroški Slovenci so pridno na delu. Vsako nedeljo se vrši več jako dobro obiskanih shodov. Največ upanja na zmago ima g. Grafenauer, za katerega se vsi slovenski volivci ogrevajo. — Tudi g. Ellersdorfer prireja dobro obiskane shode okoli Velikovca. — V Celovcu so postavili Slovenci za kandidata delavskega stanu g. kiparja Teodorja Osana. 14. maja bodo pokazali koroški Slovenci, da jih nemštvo s svojim ostudnim pritiskom in nasiljem še ni ubilo in da tudi v glavnem mestu še krepko diha.

S. L. S. je priredila že nebroj shodov po deželi. Ljudstvo se jih udeležuje v največjem številu. Shodi se vrše večinoma mirno, le v St. Janžu in v Škocjanu sta onodna liberalna nadučitelja delala zgago. A ravno to rovanje še bolj krepki in potrjuje naše može v prepričanju, da se bore za dobro stvar, katero nasprotniki pobijajo. Vsak od liberalnih priganjačev razbit shod je doslej koristil le naši stranki, ker ljudstvo vedno bolj spoznava, da pri liberalcih odločuje le surovost in pest. — Najhujši boj se bo vršil v notranjskih okraih, a tudi tu je zmaga na naši strani zagotovljena. Gostinčar in dr. Žitnik bosta sijajno porazila oba liberalna in socialistična kandidata. — Protir dr. Šusteršiču je postavil župan ljubljanski, Hrbar, »neodvisnega« šentviškega nadučitelja Žirovnika. Ta mož bo sicer vjel nekaj glasov, a osmešil bo najbolj samega sebe in liberalno stranko, ki ga je tako grdo speljala na led. S to kandidaturo so liberalci dokazali, da imajo našega kmeta in delavca za skrajno nespametnega, ko mu ponujajo moža, liberalca, katerega so pri zadnjih občinskih volitvah vrgli med staro šaro, ker ga dobro poznajo.

Krasnega planinskega orla v razsežju 205 cm je vjel nedavno nad Konjšico v lovu gospoda Frana Ahačiča iz Trčiča v past lovec Josip Meglič, vulgo Adam iz Loma. Že pred tremi tedni je dobil v snegu ostanke srnjakove, katerega je orel raztrgal. Nastavil je tam past in sedaj se je ropar vjel.

Za tobačno delavstvo. S 1. januarjem 1907 se je tobačnemu delavstvu nekaj malega zboljšala starostna preskrbnina. Delavcem in delavkam, ki so že do takrat bili v penziji, se pa to zboljšanje ni dovolilo. »Podporno društvo« naše ljubljanske tovarne se je v tem oziru s posebno spomenico obrnilo na generalno direkcijo; tudi »Splošna zveza krščansko-socialnih delavcev« je po poslancu Sturmu posredovala. 25. t. m. je prišlo brzojavno

poročilo, da dobe zboljšanje tudi že pred 1. januarjem vpokojeni. Lep uspeh naše organizacije!

Ij Razsvetljava v Ljubljani. Kakor se poroča, nameravajo pričeti s pripravami za vpelavo nove plinove razsvetljave v Ljubljani še to spomlad. Napraviti nameravajo 700 Auerjevih svetilk. »Kenšt« ljubljanske občine in njenega župana je res velika. Čemu so uvedli drago električno razsvetljavo. Menda le zato, da liki mladina igrajo z izpremembo razsvetljave. Otročarije sicer radi privoščimo a take igrače so presneto drage!

Solske počitnice. Naučno ministrstvo je ukazalo, da se konča šolsko leto 1906—07 po vseh onih srednjih šolah, učiteljskih pripravnicah, obrtnih, trgovskih, mornariških in sorodnih šolah že v soboto 6. julija 1907, ako se je absolvirala predpisna učna tvarina in če odpadejo takozvane vroče počitnice.

Uboj na Ambroževem trgu v Ljubljani. 25. aprila se je zbralo več svečarskih pomočnikov gospoda Oroslava Dolenca v gostilni na Ambroževem trgu št. 7, kjer se je precej popivalo. Med njimi je bil tudi oženjeni 25letni pomočnik Fran Uršič, rodом iz Javorja pri Škofiji Loki. V gostilni je sedel tudi desetnik 27. pešpolka Karl Fürnsschuss, kateremu je eden izmed prej omenjenih prevrnil med plesom vrček piva. Vsled tega je nastal med pomočniki in vojakom prepir, katerega je pa gostilničar pomiril. Ko so pomočniki odšli, je šel za njimi tudi desetnik in ko jih je v parku na Ambroževem trgu dohitel, je zadobil nankrat od zadaj po glavi od Uršiča z metličcem nekaj udarcev. Desetnik je potegnil bodelo in sunil Uršiča trikrat tako, da je Uršič kmalu potem, ko je napravil še par korakov, padel in umrl. Policija je takoj nato ukrenila vse potrebno, in je ob pol treh sedel desetnik že v vojaškem zaporu in svoj čin priznal. Govori se, da se je vojak sam javil vojaški oblasti. Uršičevo truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu in potem pokopali pri sv. Križu.

Sami vinarji. Znani kupčevalec s konji, Rogelj iz Kandije, je prodal na zadnjem konjskem semnju v Ljubljani dva izvanredno visoka konja s pogojem, da mu kupec zahtevano vsoto pošlje po pošti. Kupec je držal besedo, toda napravil je tudi dobro šalo. Pretekli četrtek je prejel Rogelj sedem kilogramov težek zavoj, v katerem je bila ona kupna vsota v samih vinarjih. Koliko časa je Rogelj prešteval te vinarje, ni povedal, pač pa je ponujal vinarje v zameno skoro vsem trgovcem in obrtnikom v Kandiji.

Premeščen je gospod Jakob Ukmar, župni upravitelj v Ricmanjih, v Trst k sv. Antonu staremu, na mesto gospoda Antona Slamiča, kateri gre v Dekane za župnega upravitelja. Ricmanje ostanejo brez duhovna. Na praznik varstva sv. Jožefa bilo je v Ricmanjih zjutraj in popoldan pri blagoslovu mnogo ljudi — pa le iz sosednih fara.

V varstvo planin se je vršila 4. t. m. v poljedelskem ministrstvu seja poljedelskega sveta, da se posvetuje o deželni postavodaji. Seji je predsedoval komercialni svetnik Povše. Poljedelsko ministrstvo je predložilo poročilo glede na načela o varstvu planin in za pospeševanje planinskega gospodarstva. Po temeljiti razpravi, v kateri so pozdravljali akcijo ministrstva, so odobrili z nekaterimi izpremembami načrt. Poročilo za plenum poljedelskega sveta so poverili koroškemu deželnemu odborniku Alojziju Hönlingerju. Poljedelsko ministrstvo namerava stopiti s posameznimi deželnimi odbori v dotiko, da predlože deželnim zborom dotične zakonske načrte.

Vojaškega vohuna, ki je fotografiral italijanske utrdbe ob avstrljski meji so prišli ita-

lijanski finančni stražniki in ga oddali oblastem. Italijanski listi trdijo, da je prijeti vohun preoblečen avstrljski častnik. — Javna tajnost je, da tudi Italijani prav pridno špijonirajo ob avstrljski meji. Priplazijo se celo do trdnjav kakor so one v Klužah, na Predilu itd.

Liberalna surovost. Iz Bovca se nam poroča, da je po shodu v Bovcu gospodu N. Strukelju vikarju v Čez-Soč, neki liberalce vrgel v okno precejšen kamen in mu razbil dve šipi. To je lep vzgled liberalne surovosti. Po sadovih se spoznajo. Kjer ne morejo z lažjo in obrekovanjem ničesar opraviti, tam posežejo po kamenju in po drugem orožju, da bi s tem ukrotili političnega nasprotnika. Liberalci so si res povsod enaki.

Dne 14. maja kmečki praznik. Že sedaj je treba skrbeti, da se bo dne 14. maja vsak pristaš »S. L. S.« gotovo udeležil volitve! Volitev je tisti dan najnujnejše in najimunitnejše delo!

Smrtna kosa je zopet jela sedaj v pomladnem času pobirati svoje žrtve. V Gabrovcu pri Metliki je pokosila blede smrt 26. aprila mladega, nadepolnega g. bogoslovca Antona Črnugelj, ki se je zdraval na svojem domu. Bil je drugoletnik ljubljanskega seminarija, rojen 3. jan. l. 1885, zelo nadarjen, marljiv in pobožen mladenič. — V ljubljanskem Leonišču pa je umrl pretečeno soboto ob 1. zjutraj č. g. Jernej Bernard, kaplan v Trebnjem. Rojen je bil raniki 23. avgusta l. 1872 v Škofji Loki, v mašnika je bil posvečen 25. julija 1895. Služboval je kot kaplan v Smledniku, na Blokah, v Postojni, pri Sv. Križu pri Litiji in več let v Trebnjem. Bolehal je dalj časa, a ni si dal počitka, dokler ga ni meseca marca bolezen popolnoma zmagala. Prišel je v Leonišče iskat si zdravja. Pričakoval je, da kmalu zapusti Ljubljano in se zopet naseli v svoji kaplaniji, kamor ga je tako srce vleklo. A Vsemogočni je sklenil drugače. Ko je uvidel zadnje dni, da ni misliti na zdravje, udal se je popolnoma v voljo božjo. Pisu teh vrstic je bridko tožil, koliko mora trpeti, a prenašal je junaško mučno bol v prsih, dokler mu ni zatislil smrtni angeli oči za vedno. Pokopal ga je v nedeljo preč. g. stolni kanonik in vodja Alojzijeviča dr. Andrej Karlin. Kljub slabemu vremenu, ker snežilo je kot v hudi zimi, se je udeležilo žalostnega spreveda precej gg. duhovnih sobratov, med njimi trebanjski dekan g. Nagode in več znancev pokojnega in zastopstvo Marijine družbe mu je darovalo lep venec. Svetila gospodu Jerneju večna luč!

Odlikovanje. Občinski odbor v Bohinjski Bistrici je v svoji seji 26. aprila imenoval vsled mnogih zaslug, imetelja zlatega zaslужnega križca s krono, predsednika krajnega šolskega sveta, občinskega odbornika in župnika preč. g. Janeza Piber soglasno za častnega občana. Na mnoga leta!

Dvestoletnica posvečenja stolnice ljubljanske se bo obhajala letos na Vnebohod Gospodov. Na predvečer bosta oba stolpa razsvetljena, v stolpih bo svirala vojaška godba kakor pred 200 leti in slovesno bodo pritrkavali zvonovi. Na Vnebohod Gospodov bodo ob pol šestih uri zjutraj imeli premislilni gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič slovensko pridigo, pontifikalno sv. mašo bo daroval mil. g. stolni prošt Janez Sajovic; ob pol desetih bo imel nemško pridigo sloveči jezuit pater Volbert iz Trsta, pontifikalno sv. mašo bodo darovali nato premil. gosp. knezoškof. Od 8. do 15. majnika dobe v stolnici popolne odpustke vsi tisti, ki vsaj sv. obhajilo prejmejo v stolnici, drugi, ki opravijo tu vsaj kratko molitev dobe nepopolni odpustek. — Stolnica se je lansko leto jako lično prenovila, v kratkem dobi tudi nova vrata in nov škofov sedež. Začetkom junija se bo vršil

nemški misijon, v adventnem času pa tudi slovenski.

Strašna nesreča se je pripetila 26. aprila popoldne v Gorici. V mestni jami se je namreč usula plast peska in kamenja ter pokopala pod seboj osem delavcev, ki so kopali pesek za posipanje cest. Mrtvih so dobili pet delavcev, med temi štiri Slovence, trije so bili ranjeni. Mrtveci so bili popolnoma zmečkani, da so jih komaj spoznali. Trupla ponesrečenecv so pripeljali v mrtvašnico. Nesreče je kriv mestni magistrat, ki delavce mestne silno slabo plačuje, kakor ljubljanski in ni ničesar ukrenil proti kakim morebitnim nesrečam. Pravijo, da so podjetnika posvarili, a ta se ni zmenil za svarilo. Po Gorici je vladalo vsled te malomarnosti splošno razburjenje in godrnjanje nad magistratno gospodo, ki tako slabo skrbi za uboge delavce. Mrtve so pokopali ob ogromni udeležbi občinstva na mestne stroške. Za zapuščene sirote so nabrali neka, podpor.

S. L. S. je priredila v nedeljo 28. aprila izborni obiskani shod v veliki dvorani »Uniona«. Navzočih je bilo gotovo do 2000 oseb. Dr. Susteršič je odgovoril Frirbarju na napade, ki si jih je ta dovolil v »Mesnem Domu« na našega voditelja. Dr. Susteršič je svetoval Frirbarju, naj bo le miren, drugače bo razkril njegove umazanosti, da bodo Ljubljanci kar strmeli. — Za dr. Susteršičem je govoril kandidat S. L. S. g. Ivan Kregar v vseh slovenskih jezikih tudi v poljskem, katerega ljubljanski župan do sedaj še ne zna. Volivci so navdušeno pozdravljali g. Kregarja kot ljudskega kandidata, kateremu bodo 14. maja odali svoje glasove.

Veselo vest poročamo cenjenim naročnikom »Domoljuba«, da se naš list kljub vsem agitacijam naših nasprotnikov vedno bolj razširja in prebira. Novi naročniki prihajajo dan za dnem. Dop. se dobivamo iz najbolj oddaljenih krajev od naših prijateljev. Imamo vrlega dopisnika v metropoli francoske, enega v Berolinu, prvostolnika nemškega cesarstva. Prav pridni so naši dopisniki na Westfalskem in Ameriki. Prejeti smo dopis celo iz samotnih indijskih prerij. Priobčili ga bomo prihodnjič. Vsem dopisnikom srčna hvala. Spominjate se nas tudi v bodoče. Somisljeniki vi pa še dalje razširjate po vseh slovenskih krajih »Domoljuba«, da bo šel koncem leta za 20.000 naročnikov.

Zarubljeni, neodvisni kmet-kandidat postojnski Ozbini, Jožef Dekleva. S Pivke poroča kmetovalec: Začetkom meseca aprila se je naenkrat raznesla po Postojni in nje okolici neverjetna novica, da je napredni kandidat za državni zbor, Jožef Dekleva iz Postojne — zarubljen — pred volitvami za celih 40.000 kron. Neki laški doktor iz Gorice mu je napravil to izborno priporočilo. Sedaj tudi umeemo njegov »Razglas«, da je bilo naenkrat napredaj pri njem kar 40 komadov goveje živine. Vse to kaže res na uzonega kmeta v »neodvisnosti«, da se je sam Bog usmili. No, »Babčev fantek« in Kam ga bodeta že naučila kaj boljšega, le nam kmetom trpinom, nam ne usliju, te takih ljudi. Vsaj se še dobro spominjamo, kako ste nam pred kratkim v veliki stiski snedli v svoji vnetosti za kmeta državno podporo za nakup sena ob velkem pomanjkanju. Takrat bi se bili potegnili za nas! Sedaj Vam pa nobeden razsoden človek ne more verovati, če se še tako hvalite in prikupujete z drevjem, pijačo, veseljami in čudnimi dobitki. Pa ne da bi Vi na ta način spečali svojo staro nerabno šaro med nas trpine za velik dobiček? Kedor vse to premišli se mora res čuditi predrznosti in zaslepljenosti »neodvisnih kmetov« na Notranjskem. O, ata Žužamaža, po vsem tem bode prej ali slej še huša blamaža!

Gorenjske novice.

Bohinjske novice.

g Volivni shod oziroma posvetovanje glede odkupa in zamenjave servitutnih pravic od verskega zaklada, je imel 25. aprila deželni poslanec in kandidat g. Jožef Pogačnik. Dasi ravno se ni prav nič skoro agitiralo za shod prišlo je nad sto mož in mladeničev pred »Zadrugo«, ki so prav z zanimanjem zasledovali izvajanja g. kandidata. Po shodu so se natanko zaznamovale parcele in pašniki, ki bi jih Srenjani, Češnjani in Koprivnikarji radi odkupili od verskega zaklada. Gosp. poslanec in kandidat se je čutil popolnoma Bohinjca — kakor ga imamo tudi v resnici za svojega.

g Na Kredarico je šel v nedeljo 21. aprila g. Setničar, kancelist v nadškofijski pisarni v Gorici, sam, brez spremstva in že kasno v večer. Nazaj ga ni bilo ne ponedeljek večer ne torek. Ljudje so se vznemirjali. Sreda dopoldne ... Gospoda ni ... Gotovo nesreča. Popoldne prišel je g. bistiški župnik enako v skrbeh in dobil naglo 8 mož, ki so hiteli v gore na pomoč. Nihče ni mislil, da bi dobili gospoda živega. Ko pridejo na vrh »Lugeja«, pride jim gospod živ in zdrav nasproti. To je bilo veselje. Gospod je hodil — 16 ur iz Velega polja na Kredarico. Udiralo se mu je do pasu v plazovih. Nekoč mu je spodrsnilo, že je letel v prepad po snegu — pa je naglo obrnil se in zapičil cepin v sneg — in se rešil smrti. To je pogum — pa tudi predrznost.

g Sneg je v dolini skopnel, vse zeleni, brsti — Bohinjske oblake v svojo pomladansko lepo obleko. Kukavica se oglašja, v gorah pa divji petelin.

g Predavanje je imelo društvo »Savica« 21. aprila. »O socialni demokraciji in njenih načelih« pa »Varstvo gozdov«. Zadnje je sestavil domačin, ki je doma v tej stroki. Priporočal je napravo gozdnih gred za posamezne podobčine.

g Igra. V soboto 4. majnika se ob pol 2. uri popoldne ponove igri: »Krmar pri zvitem rogu« in »Sv. Neža«. Vstopnina: Sedeži 1 K, stojišče 30 vinarjev. Dobiček namenjen za novo zastavo izobraževalnega društva.

Iz Št. Vida nad Ljubljano.

Iz Št. Vida nad Ljubljano. 26. aprila. — **Požar.** Na sv. Jurija dan popoldne ob polu dveh začelo je goret v Dravljah pri črevljariju Francetu Dermastiju. Pogorela je cela hiša s hlevom vred. Ostalo je golo zidovje. V silni nevarnosti sta bili tudi sosednji hiši in le nemurnemu delovanju pogumnih dravelskih in šišenskih gasilcev gre hvala, da se nista vneli. Ob istem času se je videl velik dim po hribu nasproti Dola in sv. Helene ob desnem savskem bregu.

g Kmetijsko društvo je preteklo nedeljo imelo občni zbor. Na tem občnem zboru se je lepo pokazalo, da to društvo umeva nalogo časa glede napredka v kmečkem gospodarstvu. Samo mimogrede omenim, da je bila udeležba kljub slabemu vremenu izredno velika, bilo je navzočih nad 3/4 vseh članov, in da so navzoči poročilo načelnika A. Belca z zadovoljstvom vzele za znanje in odobrili. Velikega pomena za nadaljni razvoj tega društva v korist kmetu pa je bil ta občni zbor zato, ker se je na njem potrdil opravični in izvrševalni red, kako se imajo uporabljati društveni stroji. Ta opravični in izvrševalni red je sestavljen po vzorcu čeških strojnih društev in je potreben zlasti v društvih, ki

imajo v uporabi tudi gonilne motorje. Brez dvoma je naše kmetijsko društvo s tem stopilo velik korak naprej.

g Mladeniška »Cebellca« ima že vse potrebne knjige in bo začela poslovati v nedeljo 5. maja. Vodili jo bodo mladeniči Erman, Zavadnik in Pasar, nadzorovali pa Rozman, Jenko in Zabret. Vloge se bodo sprejemale vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. ure in sicer v pisarni hranilnice in posojilnice. Najmanjši znesek, ki se lahko vloži, je 20 vinarjev. S tem je dana mladeničem najlepša prilika k varčevanju.

g Nadučitelj Žirovnik kandidira za poslanca v državni zbor. Svojo kandidaturo je oficijelno prijavil liberalni stranki v Ljubljani, to je tisti stranki, ki ima v programu razporoko, svobodno šolo in ločitev cerkve od države. Žirovnik je torej protikandidat dr. Susteršiča in Slov. Ljudske Stranke. Vsi krščansko misleči Šentvidci obsojamo tako kandidaturo na programu protiljudske in protiverske liberalne stranke in zato bomo na glasovnico zapisali: dr. Ivan Susteršič, advokat v Ljubljani.

g Šentviški volivci! Pokažimo 14. maja da nas je ogromna večina v taboru katoliške S. L. S. in da z liberalnim učiteljem nimamo nič opraviti, pa naj bo še tako medenih ust!

g Dva požara v enem tednu. V Dravljah je 24. t. m. pogorela hiša črevljarskega mojstra Fr. Dermastija. Zažgala je baje mačka. — Na Brodu pa je 27. t. m. zvečer udarila strela v Martinovo kajžo, ki je bila naenkrat vsa v ognju in popolnoma pogorela.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz Mekinj. Šesto nedeljo po Veliki noči (12. majnika) bomo obhajali desetletnico izredne Marijine slavnosti, slovesnega kronanja kipa Marijinega prečistega Srca, ki je pri ljudeh še v živem, prietnem spominu. Da se dostojno pripravimo na ta tako veseli spominski dan, bosta vodila čč. gg. lazarista iz Celja suprior Klančnik in Zdravljivič tridnevno, ki se bo pričela že na Vnebohod Kristusov ob 9. dopoldne. Vsak dan bosta po dva govora, eden zjutraj, drugi zvečer. Udeležil se bode slovesnosti tudi č. gosp. kanonik, Jan. Sušnik. Željno čakamo lepih dni, da kolikor mogoče dostojno proslavimo nebeško kraljico. — V nedeljo 5. majnika bode imel dr. Krek shod pri nas; isti dan bo volivni shod tudi na Pojzlu, v Stranjah in Nevljah.

Na koroški Beli se vrši v nedeljo dné 5. maja posvečevanje novega velikega oltarja in sv. birma.

Prvi roj. Pri letošnji slabi spomladi imel sem pretečeni teden že prvi roj. Roj je težak čez eno kilo. Mislim, da bode letos še enkrat rojil. — Franc Vok, posetnik in čebelar v Hrašah pri Lescah.

Zatiralci delavcev. Dva fanta iz Oselice sta se pogodila z nekim lesnim trgovcem v Sovadu, da mu zlečeta nekaj hlobov v dolino. Obljubil je njima po 2 kroni na dan. Ko sta pa fanta hlode spravila v dolino, pa jima ni hotel plačati niti po 1 krono. Dasi sta delala fanta na vse kriple in stavila življenje v nevarnost, je to grdo in surovo delavcem trpinom zaslužek utrgovati.

Dolenjske novice.

Iz Zagorja

»Slovenec« laže, je kričal Miha Cobal na svojem shodu. Socialisti trdijo, da je rekel naš kandidat, da ima delavec zadosti 2 kroni na dan. Do 300 mož, med njimi tudi par 50-

cialnih demokratov, lahko potrdijo, da je to preprosta laž. Kdo torej laže?

d Povše naj bi kaj takega trdil? Vedite, da je Povše ustanovil v Gorici že pred 25 leti delavsko podporno društvo, ki deluje še zdaj, in predlagal v goriskem deželnem zboru delavsko zavarovanje, čemur so se pa takrat laški in slovenski liberalci smejali. Ta mož, ki je za delavstvo že delal, ko marsikdo, ki ga zdaj lažljivo obrekuje, še vedel ni, kaj je to »podporno društvo, delavsko zavarovanje,« ta mož naj trdi, da more oče z dvema kronama prerediti sebe in družino?! Kdo laže? Drugič poizvedite za stvar, potem govorite. Ali pa hočete z lažmi agitirati?

d H. navci, ali vas ni sram? Cankar kaže na shodu rožni venec, Cobal pravi, da ne gre zoper vero, socialnodemokratski oklic pa ponižno moli. — Kako pobožno, kako brumno! Kar v tretji red bi jih zapisali.

d Kaj pa kaže skušnja? Tole: 1. K'ar so prišli socialisti do moči, povsod so pokazali rožičke, in se borili strastno zoper vero in cerkev. Kaj že delajo po Francoskem? 2. Vsi ti pobožni možje, ki slepe druge s takimi frazami, so naši največji brezverci. Saj še ne vedo, kje stoji farna cerkev.

d Ali hočete še par cvetic iz Vašega vrta? Evo jih: 1. Sredo dopoldne je čakal socialni demokrat pri zdravniku na vizite in izrekel imenitne (imenitne seveda!) besede: cerkve bodo kmalu tako razpadle, kakor so gradovi. Slišale so priče! 2. Prejšnjo nedeljo (21. aprila) je šlo par zagorskih socialistov iz Št. Lamberta proti domu, ko so šli ljudje ravno h krščanskemu nauku. Srečajo moža in ga hočejo prisiliti, naj se vrne domov, da je neumen, če hodi h krščanskemu nauku itd. Priča še živi! 3. Neka ženica je nabirala prostovoljno — torej ne po naročilu cerkve — prispevkov, da bi okrasila za majnik Marijin oltar. In eden pobožnih socialistov je izrekel pobožen vzdihljaj: »Čemu krancelj, saj bomo 14. maja vse dol strgli. Če so dosegli to na Francoskem, zakaj bi pa pri nas ne?« Še enkrat: hinavci, ali Vas ni sram? — Zato bo pa vsakdo, ki je pošten prijatelj kmeta in delavca in obenem tudi odkritosrčen katoličan zapisal na volivni list: Franc Povše, deželni poslanec v Ljubljani.

d Ljubi »Domoljub«! Še zate nekaj. Ali veš, kaj ti preti? Zadržati te hočejo socialni demokrati. No, le potolažen bodi, če bi te vrgli le iz ene hiše, vedi, da boš za gotovo dobil v dveh drugih na stečaj odprta vrata, kjer te bodo z veseljem spreli. Midva jih bova pa že še katerikrat pokrtučila, hinavce.

d Če dobi otrok sekiro v roko. V Kotredežu je majhen bratec še manjšemu bratcu posekal kar dva prsta na roki. Enega mu je zdravnik nazaj privezal, drugega odrezal. — V Toplici se je ponesrečil otrok. Nanj je padla neka truga.

z litijskega okraja.

d Iz Vač pri Liti. Dnee 28. aprila se je vršil pri nas volivni shod. Z veseljem moramo naznanjati, da je prišlo volivcev na shod do 300 mož. Udeležili so se shoda volivci občine Vače in Hotiča, med temi tudi župan hotiški. Prišli so volivci iz Šent Lamberta s svojim županom, prišel kanderški župan in mnogo volivcev iz Kanderš in Svete gore. Ko je prišel gosp. Povše v sobo, je bil z navdušenimi »živio«-klici sprejet. Za predsednika je bil izvoljen enoglasno tukajšnji župan g. Merva. G. Povše je razvil program S. L. S., katerega so volivci brez izjeme odobraval. Ko je g. predsednik dal na glasovanje kandidato, so vsi volivci bili za Povšeta.

d Iz litjskih hribov. V začetku aprila je hodil po naših hribi nek finançar, ki je za-

bavljat zoper poslanca Povšeta in Šusteršiča. Kvasil je, da ta dva za kmeta še nista nič storila in da bosta »skoz padla«. Vprašamo: ali je finançarju ob uradnih pohodih dovoljeno tako govoriti? Privoščimo pa temu finançarju veselje, kako bodeta 14. maja Povše in Šusteršič »skoz padala«. Zapomni naj pa si ta gospodek, da če bo nas tako farbal, da ne bo »skoz«, ampak kam drugam padel.

d Smrtna kosa. 17. aprila je nanaglomoma od kapi zadet umrl v Kotu šmartinske župnije mladenič Ignacij Zavrl. Prejšnji dan je še v vinogradu kopal, drugo jutro ga ni bilo več iz koče, kjer je sam prebival. Ljudje so šli gledat in so ga našli na tleh ležečega. K sreči je bil blizu gosp. kaplan na obhajilu, da ga je dejal v sveto olje. Zavedel se ni več. Drugi dan je umrl. — V Cerovici je umrla znana žena Ana Femec, po domače Strekljeva. — Pokopali smo na Libergu povsod priljubljenega moža Martina Potisek, Bregarja. Trpel je silne bolečine, ker je imel raka v želodcu. — Na svojega godu dan pa je umrl v Litijski gosp. Jurij Oblak, zdravnik v pokou, star 82 let. Zadnje čase je trpel hude bolečine.

d Osebna vest. Litijski okrajni glavar je dobil meklenburški red.

d Škoda te je, Cankar! Sedaj hodi po litijem okraju in išče snovi za povesti, da se bo potem norca delal iz demokratov in tudi denarja služi, ker njegovih povesti nove ne bo več ljudje kupovali. Prišel je tudi v Smartno 21. aprila ob 11. dopoldne k Robavsu. Z njim je ljubljanski Kocmur. Ljudi je bilo: 25 moških in 3 ženske, med nimi dčina stara devica Demšarica. Med moškimi omenjamo: Groznika, Vozla in Rusa, vsi v službi cesarski, a zdaj v družbi proticesarski. Kocmurju se je zdelo, da nas je malo, Cankarju pa ne, ker je zagledal starostno devico, ki mu lahko da kar dva glasu: 2×24 je 48. Druge nesreče ni bilo. Dobili smo tudi cegele, naj volimo Cankarja, ki je pisatelj na Dunaju. Pa ga ne bomo, saj je že tako na Dunaju. Misli, da mu bomo zdaj rajšo plačali, da bi prišel zastoj na Dunaj. — Potem sta jo udarila proti Polšniku popoldne. Videti sta oba jako potrta. Gotovo ima Cankar jetiko in 14. maja ga bo vzelo. Škoda te bo, Cankar, ker bi se sicer še lahko nekaj časa iz sveta in ljudij norčeval. V Smartnem je sicer rekel, da ima roženkranc, a pokazal ga ni.

d Litijski. V litijski predilnici je ustavilo 24 delavk delo, ker bi morale delati po 13 ur na dan, od 6. do 8. ure zvečer, in to v slabem zraku ob pičli plači in slabi hrani. O tem nečloveškem počenjanju delavk natančneje prihodnjič!

Iz Št. Ruperta.

d Sejm na Veseli gori je bil sredno obiskan. Živine je bilo še precej. Nekoliko preglavice je delal kramarjem veter. Prihodnji sejem bode v četrtek pred Binkošti.

d Pozor na železnico! Načrti za železnico so v občini razporeženi. Obhod bode v kratkem. Naj bi bili pri obhodu med vsemi trdnja in neopogljiva volja koristiti občini, ne posameznikom! Vsi kot en mož bodimo zato, da mora iti železna proga čez Stražo, to je tudi v korist družbi, ki dela železnico ne samo občinarjem. Tudi bi bilo čez Stražo najmanj škode.

d Volivni boj napovedujejo. Prav! Stare je skusil, da je v Št. Rupertu grozdje prekislilo in jo je odkuril. Isto bode spoznal tudi nekdo drugi, ki se še sedaj ne upa na dan — a natiroma že dela po svojih agentih. Povemo mu, da bomo šli zoper vsakega v boj, ki bi nastopil proti kandidatu Slovenske Ljudske Stranke. Ta je postavila dr. Janko Hočevarja in tega bomo volili. Naj nikar ne misli kedo,

da bi zmagal zoper ljudstvo. Kakor je bil premagan pred leti Zupančič, ki se je usedel dr. Tavčarju na lim, tako bo zmagan vsak tudi sedaj, ki bi hotel sam ali po drugih delati vodo z ljudsko stranko, ta ni naš, mi tega ne bomo volili. »Kdor skriva rožičke«, ta ni nič vreden, je rekel neki kmet. Naj dajo napraviti liberalci na tisoče vabil — tudi prav, bodo saj potomci še dobili kak listek za spomin od tistega, ki se je dal voditi od propadlih liberalcev.

d Mi še čakamo prihodnjega tedna, potem pa povemo, da bomo brez ozira na osebe in brez ozira na naslove »c. kr.« naznanili svetu, kaj hočejo nekateri ljudje in kdo so tisti, ki druge silijo v boj zoper ljudstvo. Za danes samo to-le: Kdor noče, da bi veljal za liberalca — še Hribar v Ljubljani neče več biti liberalce — ta naj voli dr. Janko Hočevarja. samo on bode mogel res koristiti in pomagati v družbi gg. Šusteršiča in Povšeta. Od mokronoškega generala, ki se je zbal prit na shod v Št. Rupert — pa ne pričakujemo ničesar, to se pravi ravno tako malo, kakor od tistega, ki ga vodi on za nos. Ljudje bodo brali lepake po zidovih in sodili Stareta št. 2.

d Iz Ribnice: Na občinski tabli v Jurjevi je nabit list, na katerem se čita, da je jurjeviški občinski odbor v svoji seji dne 18. decembra lanskega leta sklenil za leto 1907 da se ne sme pri napajalščih v Jurjevi prati perila niti solate in drugih najbolj malenkostnih stvari. Prestopek se kaznuje s kaznijo 5 kron. Kaj pa tedaj, ako kateri, oziroma katera po cele kopice otrokovih plenici izpira, seveda ne ravno po dnevu, ampak druge čase. Koliko je pa za take globe? Smo radovedni! To se pa ne zgodi pri nas enkrat, ampak nešteto krat.

d Iz robarske občine. Pri nas so čudne razmere z našo občinsko volitvijo. Še lanske leto, t. j. 22. julija, je bila občinska volitev. Na pritožbo enih strank je c. kr. okrajno glavarstvo volitev razveljavilo. Potem je bila že dvakrat razpisana in razglašena volitev. A vselej je c. kr. okrajno glavarstvo volitev vstavilo. Sedaj bo volitev prihodnji teden. Volilci udeležite se je v obilnem številu in volite može v občinski odbor, kateri bodo delali v blagor občine in ne v korist graščine.

d Z Bučke. Dne 21. pretečenega meseca je bil pri nas prireditel shod dr. Janko Hočevar, naš državnozborni kandidat. Izjavili smo se, razun par liberalcev, vsi zanj. Zakaj pa? Zato, ker je to kandidat S. L. S., ki edina je v stanu kaj doseči. Mi Bučljani smo pa v resnici marsičesa potrebni in za to najbolj pametno storimo, ako volimo moža, ki bo lahko tudi kaj dosegel. Načela, po katerih bode naš kandidat deloval, so taka, da se jih mora vsak pameten in razsoden človek oprijeti in ga podpirati s tem, da ga pomagamo izvoliti. Izvoljen bode itak, četudi ga morebiti ne bodo nekateri zapeljani Bučljani volili, ki se bodo pa na ta način le osmešili pred svetom. Kdor je zvest pristaš S. L. S. ne more nikakor voliti gospoda Pence, ne koga drugega, bodisi že Peter ali Pavel. Kdo pa agitira pri nas za dr. Hočevarjevega nasprotnika? Naš vsiljivi Skut! Kaj bi ne bilo za Bučko sramotno, ako bi šla na lmanice takemu človeku?! Kdo agitira še? Mož, ki se je sramoval iti za pogrebom svoje matere! Kdo pa še? Mož, ki je z moleki po cerkvenih shodih lazil, a bi sedaj na raje vse duhovne pozabal! To je kolobocija! Kdor je mož, ta ne bode sledil tej kolobociji, ampak bode poslušal svojo vest in pa držal se svoje stranke, ne pa liberalne zmešnjave, ki že povsod crka! Možje, ne dajte se begati! Volimo tako, da bomo lahko rekli: rešili smo si čast in storili svojo dolžnost!

Iz ribniške doline.

d Otročji deželni odbor. Liberalna manjšina obč. odbora v Sodražici kajpa se je nad eno leto, in ni hotela kaj se, da se ni moglo ustanoviti starištevstva. Vseina jim je sploh nakladala globe, ki so se ze nakopile na 980 kron. Akoravno so liberalci vsi bogatini, vendar so vzei v roke berasko palico in so pomizno potrkali pri dezelnem odboru v Ljubljani in muo prosili naj jim ten 980 kron senka. Dezelni odbor di jim bil kaj rad spregledal to vsoto, toda kar tako zoper vse postavbe pa tudi ne gre. Vendar jim je pa zmizal to vsoto na 155 kron in sicer iz tega neznansko vaznega razloga: »Ker so pravocasno vzioli prosnje za pomolocene.« Ta otrocje smesni razlog je iznasil v 20. stoletju dezelni odbor kranjski. Brz po patent gospodje dezelni odborniki! vsi drugi razlogi liberalnih odbornikov ne bili mcevi, samo ta jim je resil visokega placevanja. Mi po vsaj zdaj vemo, kakšni razlogi gredo dezelnemu odboru najglobocje v srce, in bomo v svojih prošnjah na sejanji dezelni odbor postavljali vedno kot prvi razlog: Pomizna prosnja se je vzičila pravocasno. Na ta nacin nam nikakor ne tali. Skoro bi se bila uresnicila beseda nekega Jurija, ki je zatrjeval liberalcem, da ne bodo micesar placali. Mora že gospode pri dezelnem odboru poznati od blize.

Od Velikih Lašč. Drugo povelikonočno nedeljo se je tudi na zunaj pokazalo, da spada zdaj krasica v laško zupnjo. Praznovalo se je zeganje in prvič je prisel to duhovno opravilo opraviti mašnik iz Lašč. Ljudstvo je radosti vsled nove župne zveze postavilo slavoioke in razobesilo zastave. Zupnik Jak. Ramovš imel je pa v nedeljskem evangeliju o dobrem pastirju hvaležno snov za pozdrav in pouk svojih novih ovčic. Naj bi bilo vedno srečno in složno! — Letos smo gotovo s svojim kmetovanjem za tri tedne zadaj kot druga leta. Sv. Jurij je letos pri nas svojega konja s suhim krmil, ker ni dobil nikjer nič zelenega. Ni ga še drevesa zelenega, cvete pa le edini dren, na drugem drevju se pa še ne ločijo cvetni in listni popki. Zdaj smo vsi zaverovani v poljsko delo in le prav nam pride, da nas nič ne motijo volitve. Mi smo vsi za gospoda Jakliča, in kdor govori o drugem kandidatu, ga kar ogledujemo, češ, ali je močic na čistem pod klobukom ali kali. Zato se nam čudno zdi, da je neka visoka liberalna glava silno razburjena, ker so jo vrgli iz volivnega imenika. Vesel naj bo mož, da mu ni treba voliti, da ne bo 14. maja deležen groznega poraza.

Dvoje, ki ne gre vkup in vendar se godi. Ljudje silijo in hodijo brez vse potrebe v Ameriko. Posli se težko dobe in visoko plačujejo, vendar se pa zemljišča pri razprodajah drago kupujejo.

Iz Blok. V nedeljo, dne 14. aprila govoril je pred deseto mašo Zan Modic v trgovini svojega očeta takole: »No enega smo zopet izgubili. Nace Žitnik je odstopil od kandidature; saj družega ne more, ker nihče zanj ne mara. Toliko povemo pa danes, da ne bomo pripustili, da bi nevolivec in po Ljubljani znani dveletni prostovoljec tako lagal o velezaslužnem našem poslancu dr. Ignaciju Žitniku. Ker so priče na razpolago, izvaja naj učenj Znan posledice, ki lahko nastanejo po šš novega vol, reda. Na svidenje!

Iz raznih krajev Dolenjske.

Iz Velike Doline. Pred nedavnim je hodil pri nas nek slepar, ki je naročal vino za svojega brata. Velel pa je vsakemu, naj nese sam vino za poskušnjo njegovemu bratu vino-tržcu, ki stanuje v Kazimiru na Hrvaškem. Nekateri so tako storili, a ko so prišli v Ka-

zimir, ni bilo ne duha ne sluha o kakem takem možu, ki vino skupuje, a obenem so zvedeli, da je tudi druge tako opeharil. Pa slepar je znal tudi denarja od nekaterih dobiti, češ, da ni dovolj denarja seboj vzel, ker ni varno dosti denarja pri sebi nositi in je prosil take, pri katerih je vino za brata naročil, za aro pri naročilih. Naših ljudi za denar ni opeharil, pač pa se mu je to posrečilo na hrvaški strani, kakor se čuje imajo tička že pod ključem. Tedaj pozor pred raznovrstnimi sleparji! — Blizu tovarne na Bregani je 18. aprila padel še ne tri leta star otrok v potok Bregana, ki ga je potem tako naprej nesel, da so se na vrhu vode videli samo še čevljički. Neki deček je menil, da plava o po vodi čevljički, in hitro jih je hotel drugi dobiti z grabljami na obrežje — pa je videl, da je dete v vodi. Hitro je potem ubogo dete potegnil iz vode delovodja Stiene. Skrbnemu drgnjenju se je posrečilo otroka ohraniti še pri življenju! — V Samoboru na Hrvaškem si je 8. aprila prerezal s sabljo žile na levi roki trgovec, veleposelnik in bankir L. Zdravnikom se je posrečilo ga še rešiti o pravem času. Do tega žalostnega koraka ga je morda privedla strahna smrt njegovega edinega sina koncem oktobra zadnjio jesen. Umrl si je imel namreč v kleti nekaj opraviti in tedaj se mu je po nesreči izdrila pipa iz soda, v katerem je bil špirit in ker je imel v drugi roki svečo, se je seveda špirit tako užgal in vnela se je obleka in zadobil je velikanske opekline in se je potem še mučil 14 dni, in potem ga je smrt rešila 24 let starega. Za tem svojim edinim otrokom oče bogatin silno žaluje. Velik bogataš, še večji revež. Samo bogastvo človeka ne stori nikoli srečnega.

d Dr. Janko Hočevarjev shod v Trebnjem se je jako lepo izvršil, kljub slabemu vremenu. Gosp. kandidat je pred 400 vrlih volivcev iz trebanjske fare, ki so bili zbrani v farovžu, razvil svoj program, ki je program Slovenske Ljudske Stranke. Povdarjal je, da ne kandidira iz koristolovja in častiželnosti, ampak, da bi ljudem, posebno kmetom koristil. Več priobčimo prihodnjič o tem govoru. Ljudje so pazno poslušali gosp. kandidata in mu koncu govora zaklicali krepki »živio«. Ko je še gosp. kaplan iz St. Ruperta pojasnil, kaj hoče Slov. Ljudska Stranka, da hoče braniti sv. vero, dom in domovino pred sadanjiimi Turki — pred liberalci in pred lažnjivimi kliuki, ki se hočejo urivati kot »neodvisni kmetje« in »neodvisni kandidacije« — se je kakor razdražen sršen oglašil »babčev fantek« pa ne z Gorenjskega, ampak iz Trebnjega, namreč Petrovič Jaka, ki je znil ime »neodvisnega kandidata« iz Mokronoga, ki se sam še ne upa na dan! Kmetje so ga prišli in peljali iz sobe. Zaoril je navdušen »živio-dr. Janko Hočevar!« Ko se je pomirilo navdušenje, je domači gosp. župan dal na glasovanje kandidaturo. Vzdignila se je samo ena roka proti Hočevarju. Torej bode »neodvisen kandidat« bodisi Stare ali kterikoli dobil en glas. Vsi drugi kot pošteni možje dajmo svoje glasove dr. Janko Hočevarju. Z »živio«-klici na cesarja se je zaključil shod. »Babčev fantek« pa naj gre raje spat!

d Iz St. Jerneja. Preteklo nedeljo po popoldanski službi božji se nam je predstavil naš novi državnozbornski kandidat g. dr. Janko Hočevar. Ker smo to popoldne imeli kar tri zborovanja, je radi nedostatka časa gospod kandidat svoj govor omejil ter v polurnem govoru poljudno razvil svoj program, ki je program S. L. S. Všeč nam je bilo, ko je dejal, da je tudi on kmečki sin in se še sedaj ukvarja s kmetijo, torej ve, kjé kmeta črevelj žuli, da bo torej znal celiti rane kmečkemu stanu. Tudi on je napreden ter vnet za procvit vseh panog kmečkega in obrtnega

stanu; a le na podlagi tiste zlate svetinje, katero mu je vcepila mati malemu dečku in kojo hrani še globoko v srcu. Napreden sem, svobodomiseln sem, a le v mejah, začrtanih po sveti veri. Z živahnim odobravanjem smo ga volivci poslušali, katerih nas je bilo nad 400. In 14. maja hočemo pokazati, da gospodu kandidatu zaupamo!

d Iz Krškega. Snega smo dobili na Jurjevo nedeljo, dne 28. aprila zopet nanovo. Sicer je navadno že, da april rad nagaja, a da bo tak, si nismo mislili. Osobito sedaj ne, ko vse zeleni in se že kukavica oglašja. Samo, da bi ne bilo mraza, ker tega se bojimo. Tudi naš neodvisni kandidat Janko Stare se boji kaj tacega, toda tega, ki bi mogoče vsled sedaj padlega snega nastal, ne tako, kot se boji istega mraza, ki bo pritisnil 14. maja. Toda prestrašiti se pa kar ne dá. Po Krškem, kakor se govori, pravi neki celo, da mu je poslanski stol zagotovljen. No, to kratko veselje mi privoščimo iz celega srca kot plačilo za njegov trudapolni maneuver. Pa bo že drugačnih misli in besedi, ko pridejo ničle na dan. Takrat mu bo zvenelo po ušesih, kakor bi gmelno za svetim Kumom.

d Iz St. Jerneja. Dne 15. aprila je umrla v St. Jerneju blaga Marija Kos. Pokojnica ležala je na bolniški postelji 32 let, vedno vdana v božjo voljo. Pogreb je pokazal, kako je bila spoštovana. Akoravno sirotica, imela je lepši sprevod, kakor marsikak bogatin. Marijina družba, fantje in dekleta, so jo v zelo obilnem številu z zastavami in vencii spremili. Ljudi je bilo mnogo, akoravno je bil delavni dan. Mislim, da v duhu pokojnice to prijetno dolžnost izpolnim, da vsem gori navedenim najsrčnejšo zahvalo izrečem in zakličem: Bog plačaj!! Pokojnica se bo gotovo vseh pri Bogu hvaležno spomnila.

Notranjske novice.

Idrijske novice.

n V soboto, 20. aprila, se je pamet zmešala rudarjevi ženi M. Jan. Prepeljali so jo v umobolnico na Studenec. — V torek, 23. apr., je posetil naše mesto dvorni svetnik g. Šuklje v spremstvu županov iz Polhovega Gradca in Horjula, gg. Riharja in Stanonika. V naglici so mu pristaži S. L. S. pri g. Didiču pripravili časten večer, pri katerem so se nagovori s petjem vrstili. Gospod dvorni svetnik Šuklje je obljubil na našo prošnjo, delati po svojih močeh, da se uresniči naša želja po železnični zvezi Idrije s širšim svetom. Upanje imamo v tega moža, ki je speljal dolenjsko železnico in kot referent v državnem zboru poskrbel, da se je Severna železnica poddržavila, da bo vsled svojega vplivnega prizadevanja v doglednem času zapiskal lukamatija preko idrijskih gričev. Na obljube o železnici v Idrijo od druge strani ne verjamemo prav nič več, ker je vse le volivno farbanje. — Na sv. Marika dan je umrla v starosti 66 let obče spoštovana g. Marija Rovtar, tašča gg. paznikov F. Revena in I. Jazbarja. Užaljenima rodbinama pristrčno sožalje. — Ravno tisti dan je električna lokomotiva zadela popoldne pri cerkvi sv. Križa v voz, ki je prepočasno vozil čez železniški tir. Druge nesreče ni bilo, kakor da je vsled sunka en vol padel. — V soboto, 27. aprila, se je vršila v tukajšnji cerkvi svete Barbare lepa slovesnost prvega svetega obhajila. Obhajanih je bilo 90 dečkov in 89 deklic. Menimo, da govorimo vsem starišem iz srca, ako izrečemo željo: Ljubi Bog naj poverne g. katehetu Fr. Oswaldu tisočero vso lju-

bav in ves njegov trud za krščansko vzgojo šolskih otrok. Prepričan naj bo g. katehet Oswald, da vživa globoko spoštovanje od pretežne večine idrijskega prebivalstva ter naj se ne ozira, ako katerikoli kako sčene izza kota nanj zalaja. — Novica o najdenem mrtvem otroku v gorah nad Idrijo ni resnična. Hudomušnež si jo je izmislil za 1. april. Bilo bi pač čudno, ko bi se kaj takega pri nas zgodilo! — V nedeljo, 21. aprila se je ponavljanje igrokaza »Divji lovec« zopet dobro obneslo. Pivarna pri »Črnem orlu« je bila kakor zadnjič natlačeno polna. Igralo se je, skoro bi rekli, še boljše nego prvič. Naši igralci in igralke to so pač ptiči, to se mora priznati. Lepi dobitki, ki so nam jih mnogo poslali dobavitelji našega krščanskega gospodarskega društva, so donesli katoliškemu delavskemu društvu lepo svoto čez 140 K za napravo društvene zastave. Vsem igralcem in igralkam ter godcem dostojno priznanje, udeležencem pa zahvala za obilno udeležbo! — Govori se o politični poroki med liberalci in socialnimi demokrati za državnozbornsko volitev. Radovedni smo, če ta zakon resnično. Nam je sicer vseeno, če socialisti volijo Grudna ali Kopača — zmagali tako ne bodo. Naš kandidat je Josip Gostinčar in pri tem ostanemo.

n Javna tombola. Na praznik sv. Petra in Pavla priredi »Obrtniška bolniška blagajna v Idriji« na Glavnem trgu po popoldanskem cerkvenem opraviilu pri vsakem vremenu javno tombolo v korist blagajne. Slavna društva se tem potom opozarjajo, da upoštevajo v slučju kakih morebitnih priredb ta dan.

Vipavske novice.

n Volivni shod v Vipavi. V nedeljo, dne 21. aprila smo imeli volivni shod v Vipavi na prostornem dvorišču g. župana Petrovčiča. Dvorišče je bilo v zastavah. Predsednikom shoda je bil soglasno izvoljen vrli naš Ivan Lavrenčič iz Vrhpolja. Dal je besedo dičnemu našemu kandidatu dr. Žitniku, ki je nastopil, burno pozdravljen od navzočih volivcev, katerih se je nabralo do 1000, raje več kot manj. Gospod govornik se je ozrl v pretekle čase, ko je bil kmet tlačan oholemu graščaku, ki je zahteval vse boljše zase in skrunil celo njegove hčere. Ko je sila priklopela do vrha, si je kmet v svoji obupnosti iskal pravice v puntih. Vstalo je do 40 tisoč kmetov, reke so se rudečile od kmetovske krvi, toda kmetje niso si priborili pravic, podlegli so; zakaj? Zato, ker niso bili edini. Tudi danes kmet nima pravic, ki mu gredo po božji in človeški postavi. Ako jih hoče doseči, naj bo edin. V slogi je moč, poedinca ne vpoštevajo nihče. Zato pa se zedinimo v mogočno kmetovsko zvezo, v skupno armado, poslanec pa bo tolmač kmetovskih želj in zahtev tam gori, kjer se kujejo postave in se reže kruh. Kmet je korenina. Kdor od kmeta živi, naj tudi s kmetom drži; če kmet propade, propadejo vsi stanovi. Vse se družijo, zakaj se ne bi družili kmeti? Zdaj je kmet največji siromak in je zadovoljen, če živi od danes do jutri, zadovoljen, če danes še spi pod svojo streho — jutri morda že ne bo več. Kmet je steber in vendar ga vsa liberalna gospoda zaničuje: »Poberi se, ti smrdiš po gnolu!« In vendar, če bi kmet ne vozil gnolja, bi kmalu pajek predel po gosposkih trebih. Kaj koristi gospodi denar, če pa kmet delal ne bo? Kmetu se mora dati čast, dati pravica, dati pomoč, da bo mirno lahko zrl v bodočnost in ne bo prisiljen iskati kruha v tujini. In to hoče doseči kmetaska zveza. Zdaj ob volitvah se liberalna gospoda kmetu laska in nočita biti liberalna, gre se ji pa samo za to, da si ohrani s kmetovskimi glasovi svojo moč in oblast, da bo še nadalje lahko skrbela — za-

se. Po volitvah bodo »neodvisni kmetje« zopet liberalci in gospodje, kmet bo pa v njih očeh zopet neumen in zabit — zopet bo smrdel po gnolu. Kmetu pa se mora pomagati. Prepričati se mora svetovna konkurenca, da bodo pridelki, katere pridelal kmet, imeli toliko ceno, da bo kmet mogel živeti. Najpopred pa se mora streti sedanji volivni zistem za deželni zbor. Zdaj ima kmet samo 16 poslancev, nasprotniki njegovi pa jih imajo 20. To mora nehati, kmet ima večino v deželi, naj jo ima tudi v deželni zbornici. Vlada je hotela in predlagala, naj imajo kmetje 25 poslancev, nekmetje pa 21; tudi mi smo to hoteli, toda liberalci so začeli bobnati in zvoniti s kravjimi zvonci. Zdaj pa trdijo, da so za kmeta, če so res za kmeta, zakaj pa niso dopustili, da bi imel 25 zastopnikov, da bi imel večino v deželnem zboru, t. j. tam, kjer se reže kruh? Liberalci nimajo srca za kmeta, sebičneži so, za svoj žep jim je mar. Dr. Tavčar je sam rekel: »Ja, če bi bil kmet liberalen in bi mene volil, potem bi že dovolil, tako pa ne!« Par liberalcev z Deklevo v kompaniji so imeli v zakupu žganje in s tem so oškodovali deželo in kmeta za ogromne svote. Poslanci S. L. S. smo se temu uprli in zahtevali, naj dežela sama to pobira. Liberalci so se tega branili z vsemi štirimi. Zdaj pa pravijo, da imajo srce za kmeta, dejanja govore drugače. Zakaj torej Deklevo sam ne pride med vas? Zakaj pošilja samo svoje plačane agente? Zato, ker vé, da ima maslo na glavi. Nespameten, kdor še veruje, da mu bodo liberalci pomagali. Zato pa kmet, združi se. V slogi je moč. Kmet liberalcev — to je nesmisel, vsi kmetje naj delajo skupno, ker jih žulji skupni čevlji. Nato razlaga govornik program kmetске zveze in poda načrt, kako bodo delali za ljudstvo poslanci S. L. S. Da bodo delali na to, da država prevzame kmetovske dolgeve in da je porok zanje in da se bo kmet smel zadolžiti le do gotove meje, da ne bo delal s svojimi grunti, kakor dela svinja z mehomo. Država že pripravlja dotični zakonski načrt, ki bo postal zakon, če ga sprejme zbornica, sprejela ga pa bo, če bo kmet volil v državni zbor poslance, ki imajo srce za kmeta, če ne bo volil sebičnih liberalcev, ki obetajo kmetu zlate gradove, zidali jih bodo pa zase. Vojaška služba naj se skrajša na dve leti. Kdor se v dveh letih ne nauči eksercirati in streljati, ne bo se naučil nikoli. Prenarediti se mora tudi paragraf, da bo sin prost vojaščine, če ga oče krvavo potrebuje doma in naj ima potem še toliko sinov recimo — v Ameriki. Dokler se to ne izpremeni, poslanci S. L. S. ne bodo dovolili vladi nobenega rekruta. Doseči se mora tudi zavarovanje za starost — tudi država naj plačuje za to, kot plačuje Nemčija (90 milijonov mark na leto). Potem bo kmet vsaj vedel, zakaj se trudi, ker bo preskrbljen za starost. Govornik je tudi opomnil, da bo vipavska železnica gotovo v doglednem času podaljšana, za kar bo on zastavil vse moči. — Z napeto pozornostjo so poslušali zborovavci g. kandidata in mu živahno pritrdjevali. Ob koncu govora pa kar ni bilo člena živio-klicem. — Po navduševalnih besedah posestnika Lavrenčiča se je volil predsednik in odbor »Kmetске zveze«. Za predsednika je bil soglasno izvoljen Ivan Lavrenčič iz Vrhpolja. Za odbornike pa: Franc Pregelj, župan na Colu; Josip Ferjančič, posestnik v Bukanjah; Avgust Schlegel, župan v Šturijah; Janez Štrancar, posestnik na Planini; Rihard Ferjančič, posestnik na Gorah; Anton Potrata, posestnik na Slapu; Ant. Uršič, župan v Št. Vidu; Mirko Perharc in Rafael Preemru, posestnika v Vipavi. Odbor bode izbral v vsaki vipavski občini po več zaupnikov, ki bodo

v vedni dotiki z odborom in svojimi poslanci, katerim bodo naznanjali želje in potrebe svojega ožjega okraja. — Razume se, da je bila kandidatura soglasno sprejeta. Proti ni vzdignil roke — vkljub pozivu predsednika — nihče. — Zborovalci so se razšli vsi navdušeni s trdnim sklepom, da dne 14. maja vsi zapisejo na glasovnico: Dr. Ignacij Žitnik, deželni poslanec v Ljubljani, o katerem pravijo celo najzagrizenejši liberalci: »Dober je poslanec Žitnik, on vse stori, kar le more za svoje volivce, pa vendar ga ne bomo volili, ker je »far!« Mi ga pa bomo, ker ne vprašamo, kaj je dr. Žitnik, samo da vemo, da je dober.

n Tudi shoda v Podkraju in na Colu 20. in 21. aprila sta se vrlo obnesla. Na Colu je vzdignil roko proti dr. Žitniku samo neki 80-letni »čuk«, pa menda ne zato, kot bi ne maral za g. Žitnika, ampak zato, ker je že toliko star in bo kmalu umrl in torej ne bo potreboval — nobenega poslanca, ne liberalnega, ne »klerikalnega«.

n Neki biciklist iz Postojne je menda našim ljudem, ko so šli na volivni shod v Vipavo, kričal: »Živio Deklevo!« Pa se mu je spodtaknilo in padel je kot dolg in širok. Ljudje pa so klicali: »Prav tako bo padel Deklevo dne 14. maja, kot si padel ti sedaj!« V resnici slabo znamenje. G. Deklevo, najboljši storite, da kar precej odpoveste kandidatu, kajti padli boste, kot je padel vaš agitator.

n Vipavska dolina je vsa v cvetju, pomlad je pri nas lepa in krasna kot mlada nevesta pripravljena za poroko. Dal Bog, da napoče pomlad tudi na političnem polju dne 14. maja. Pa saj bo, saj je je tako potreben naš ubogi kmet, zadosti dolgo pa že tare liberalna zima in sit je že liberalnih »prijateljev«, ki mu tik pred volitvami stiskajo roke, precej po volitvi pa kažejo — osle. Zato pa, kmet, vstani, v tvoji roki je zima, pa tudi pomlad je v tvoji roki!

n Col nad Vipavo. Na sv. Urbana dan, dne 25. maja, bo tu živinski semenj. Občina ima dva semnja v letu, katere sta bila do nekaj let nazaj vsikdar prav množtevno obiskana, tako od strani živinorejcev-prodajalcev, kakor tudi kupcev, domačih in tujih, in tudi obrtnikov. Pa saj ni čuda, saj ima colska občina ravno za seje silno prijetno lego, ker se stekajo ravno pred župno cerkvijo državne in deželne ceste iz raznih strani, iz Logatca, Idrije, Ajdovščine, Vipave in Viseke Otlice. Škoda bi bila, da bi se ti sejni popolnoma opustili. Saj tako Pivčani, kakor Vipavci, priženejo lahko svojo lepo in težko živino po širokih cestah, pa tudi kupci imajo ročno, tako bližnji kakor daljni zaradi železniških bližnjih postaj v Ajdovščini in Logatcu. Poskrbelo se je, da bo letos semenj s živino in prašiči prav dobro obiskan, pa tudi trgovci in obrtniki postavili bodo svoje šotore, bogate dobrega blaga. Torej, vrli Vipavci in Pivčani, pa tudi oddaljeni trgovci, pridite 25. maja nas obiskat v prav obilnem številu. Kesali se ne bodete, ker imeli bodete vsakojakega blaga, živega in mrtvega, razpostavljenega v obilnem številu in po nizki ceni. Če se bode dobro sponeslo, poskrbela bode občina za naprej, da se sejmšče lepo očisti in prevreda, da bode odgovarjalo potrebam raznih vrst prodajalcev in kupcev. — Burja to leto neprehoma brije že od sv. Neže dalje. Upamo, da bode ja gotovo pošla do prihodnjega sejma. — Kamniti Kolk so pričeli pretečeni teden pogozdovati z borovci. —

n »Pall.« »Domoljub« je koncem marca t. l. v par vrsticah omenil, da se začne s prvim aprilom v Šturiji zidati kar tri tovarne, kjer bo veliko dobrega zaslужka. »Notranjoc«

pa v 15. številki z dne 13. aprila svari, naj se »Domoljubu« ne verjame, ker laže. Uredništvo »Domoljubovo« za dopisnikovo ime prav dobro ve. Mi ne bomo povpraševali, kdo je. Zdi se nam pa, da izvira oni dopis ravno iz tistih krogov, ki sedaj v »Notranjca« pišejo. Naj se nikar ne misli, da je dopisnik iz Šturije, ampak je iz Ustija. V te kroge bomo že še posvetili z veliko bakljo, kadar pride pravi čas. In ta pride skoraj gotovo prav kmalu. In kadar se bodo začele res tovarne na Fužinah, ti krogi ne bodo veseli. Veseli pa bodo delavci, ki se bodo rešili svojih krvosov.

n Dr. Žitnik. V isti številki »Notranjec« napada bivšega državnega poslanca dr. Žitnika, češ, kaj vse je obljuboval pred šestimi leti vipavskimi volivcem, a storil ni nič. Vipava še sedaj ni uravnana itd. Vsak zaveden Vipavec ve, da o uravnavi Vipave ne bo razpravljali državni, ampak deželni zbor. Zato naj »Notranjec« prime Ivana Božiča in naj mu izpraša vest. Ta je tisti, ki je, kakor hitro je bil izvoljen, vipavsko dolino zapustil in si šel v Prezid na Hrvaškem svoj raztrgani žep šivat. Sebi si ga bo za enkrat še sešil, če bo bolj varčen, kot je bil v Podragi, volivcem je pustil le znani »vipavski skandal«, pa še tega so jim trški liberalci pred kratkim pozobali.

n Pečat. Za planinski shod so uški liberalci napopali polno plakatov po vasi. Pa je izginil eden za drugim. Tu se spomni oče Nace, da ima doma občinski pečat. Čemu bi mu bil zastoj? Stopi ponj, plakat podpečati in podpiše, češ, zdaj bo držalo, ker je pečat neoskrupljiv. Oj, ti ubogi Nace, zakaj vse rabiš tako sveto reč — pečat. On misli, da bo vse, na kar bo svoj pečat pritisnil, nedotakljivo postalo, in gorje mu, kedor ne uboga. Res, da ima pečat veliko moč, a vsemogočen ni. Kaj pa ima s popolnoma privatnim volivnim shodom na Planini opraviti, pa ve gotovo samo Nace.

n Col nad Vipavo. Vsled skrajno neugodnega vremena dne 28. aprila se veselica »Katoškega izobraževalnega društva« prestavi na prihodnjo nedelo, dne 5. maja. Somišljeniki, udeležite se v obilnem številu, ker je čisti dobicek namenjen domači knjižnici.

n Izjava. Ker je Ivan Modic, župan na Blokah, očital občinskemu slugi, češ, le poglej, kako ti sedaj plačujejo klerikalci, ker ž njimi držiš, da jim z lepaki hiše pacaš itd., izjavlja podpisana sledeče: 1. Midva nisva dotičnega dopisa v »Domoljubu« niti pisala, niti vposlala, kar naj slavno uredništvo blagovolj potrditi. (Radi potrdimo. Ur.) 2. Razvedno je iz stavka: »Zdaj pa pomislite, koliko lepakov je raznesel občinski sluga, če ravno ga zato ne plačujemo, da bi nam s tistimi cunjami pacal hiše,« da tu ni govora o nehvaležnosti pristašev S. L. S. do občinskega sluga, marveč je dopisnik s tem le hotel migljati dati županu, naj sluga ne rabi kot uslužbenca stranke »neodvisnih kmetov«, ampak edino le za občinske zadeve. Toliko zabitost nam vendar župan ne bo pripisoval, da bi menili, da je c. kr. okrajno glavarstvo lepake »neodvisnih kmetov« vposlalo županstvu z ukazom, naj jih da nabiti. 3. Občinski sluga pa naj je uverjen, da ga bloško ljudstvo spoštuje kot značajnega moža in zavednega pristaša S. L. S. Ostane naj i nadalje našega mišljenja ter se ne zmeni za brezpomembne opazke in vabila »neodvisnih kmetov.« Na Blokah, 22. aprila 1907. Franc Drobnič, deželni poslanec. Tomaž Zabukovec, kaplan.

Iz reške doline.

r Bil v nedeljo shod v Trnovem, po sistemu najbolj novem, stari liberalci so se zbrali, da »kmetje mladi« bi postali. Spomlad prišla je v deželo, vse navdušeno je, veselo. Volitev se sedaj približuje, zabave mnogo ob-

ljubuje. Ne cel človek bil predsednik, on ata bil je imenovan, ta pokliče prec mir-mojstre, postavi jih na svojo stran. Nekaj čakati tudi začne. Oh pa vidi, da ne zna, govor sebi si odmakne, besedo Žužamaži da. Se za brado tale prime, sam ne ve, kaj bi začel, pa se revež hitro zmisli, popir v roke je vzel. »Kmečke zveze« program bere, površno preplonkane je imel, misli, da je pred njim tele, krave oponašati je začel. Babčev fantek ima besedo, se naenkrat oglasi, ubogi revež se ta trese, kakor mrzličan da bi bil. Kravar pride še Dekleva, trese se uboga reži, ter resnično še pove, žindra da za kmeta je. Kandidat da on postane, obljubil je prav mnogokrat, nazaj besede svoje vzame, pa ne dá protiglasovat. Celo ženitna kandidatka dvignila je zdaj roke, Dekleva bo gotovo zmagal, ker hočejo ga devičarice. Oh, Žužamaža, Žužamaža, grozna tvoja je blamaža, kakšna bo šele 14. maja, ko dan volitve se obhaia! Takrat še hujše se ti bo godilo, kakor v Šembijah, ki s kravjim zvoncec ti je zvonilo!

r Shod v Šembijah so priredili »neodvisni kmetje«. Zabavljanje, to je bilo vse njihovo delo in pa prazne obljube, katere bi ti brezvplivni možiceljni nikoli ne zamogli uresničiti. »Ata Žužamaža« si je sploh vse zasluge naših poslancev sebi pripisoval. No, skupil jo je, ker zvonilo se je temu kravarju z nazvečjim kravjim zvoncec, ki se ga je moglo dobiti v vasi.

r Babčev fantek je ves že zmešan. Na Dolenjem Zemonu je dejal, da stoji »neodvisna kmečka stranka« na podlagi vere. Kdo bi se ne smejal? Čemu ste se pa sramovali, vzeti v program tudi »versko vprašanje«, katero loči cel svet danes bolj kakor kedaj v dva tabora? Sicer se pa razumemo, zakaj po vseh shodih ta plačani agitator samo čez duhovstvo vdarija. Kdaj pa je bila še katere vera brez duhovnikov? V Bistrici se je pa prilizoval delavcem, češ, da jih loči od »neodvisnikov« le še en korak.

r Košumetov Tone se kar peni jeze. On, ki je »del božanstva«, da se delavci tako močati, da se ne bodo dali izrabljati »neodvisnim kmetom« — kapitalistom. Delavci! le pogumni bodite: samo ena grožnja pred volitvami ali pa po volitvah od strani delodajalca in zadosti mu bode, da pride v prežon. Brez usmiljeno naznanite vsakega strahovalca sodišču, da sterete strahovanje že izpočetka. Zadosti ste bili prezirani od teh »buržoazijcev« doslej!

Iz raznih krajev Notranjske.

n Iz Logatca. O naših imenitnih shodih še par novic. — Jajca je v žepu skuhal. Kdo pa, kdo? Veliki akademik, masafikovec, a jako prazna glava Tomažek Tollazzi. Imel je pripravljene za dr. Šusteršiča. A revček jih ni upal pokazati. V žepu jih je skrival, naši so ga stiskali, pa še malo našvrkali in revežu se je vse zmečkalo. Rumeno mu je čofalo po hlačah, ko jo je klaverno brisal domov. Koliko je bilo dela, predno so mu hlačiice oprali, da se zdaj z njimi »štreka« gori po Pragi. — Lahko je ponosen strahopetec. — Idrijski Kristan bo tudi vse dni pomnil shod v Dolenjem Logatcu. Par krepkih zausnic je dobil, pa teči je moral v dežju na vse galope od Kokolovca do Degleria, pa spet od Tollazzija gori skozi Brod. No, seveda, boljše je bilo teči, kot biti uhan. A vprašanje je, če je lepo za poglavarja. Kristan je imel tisti dan naročeno mastno večerjo pri pritepenemu oštirju Sušniku. A ko se je vrnil s shoda, ni upal čakati, kdaj bo kuhano. Naglo na voz, pa švrk v Idrijo. Saj je bil pa zadnji čas. Zakaj vrle ženske so imele pripravljeneh saj, pa apno, pa jajec, da bi ga bile zaznamovale. — Če je pa plačal večerjo, ne vemo,

Prav bi bilo! To nedeljo, 24. aprila, so se neki Hribarjevi pripeljali semkal, da bodo malo narfabali naše potolčene liberalce. Plakate so napopali na vse vogale. Človek bi mislil, da bo shod javen. A strah jih je obšel. Hitro so začeli deliti listke za povabljenе goste. To so junaki! To se nas bo! Pa po nepotrebnem. Mi bi jih tako ne šli poslušati, posebno še ne dolgočasnega župana Hribarja, o katerem se je njegov tovariš dr. Tavčar sam izrazil, da »gliste veže«, ko govori. Pravili so, da bo debela Dimnikarjeva gospodična v narodni noši pozdravila g. župana Hribarja. Dekle, ki je že precej priletna, upa, da bo tako le kako prišla do moža, ki po njem že težko koprniti. Pa ne bo nič — ostati bo morala »zarjavela devičica«. Liberalci so se s sleparijo vrnili v predstojništvo mlekarne. Nam so »naprej metali«, da bi je ne znali voditi. A sami pa znao. Dan za dnem letajo nad g. Majdiča, da jih uči. Samo g. Majdič se bode naveličal, če se bo le dolgo moral ukvarjati s trdimi buticami. No, učeni g. Mulley, zdaj pokažite svojo učenost, zdaj! Govoril bi marsikdo. Pri nas imamo liberalca-analfabeta, ki ga je bila žena zadnje leto s silo naučila male »puhštabe«. Zdaj je mož kaj ponosen. Samozvestno govori: Mi pa vemo, ki kaj beremo. Pri Kramarju so tam-le en dan hlapci dobili prav slabo mleko na mizo. Šment, odkod bi bilo, začno misliti. In pogruntali so. Biti mora od Drabeka, so dejali. Drabek, to je pa mož, ki je imel na občem zboru mlekarne šest glasov, a nima nobene krave. Torej odkod mleko? Ga li dela? —

n Iz Dolenjega Logatca. Nepremagljivo lepo cvetoča logaška mlekarna, tako so se izrazili naši liberalci v »Slovenskem Narodu«, zares cvetoča za liberalne kompaniste in za njih žepe. Sedaj se je pokazalo, kdo ima besedo pri mlekarji. Vsak trezno misleč človek bi mislil, da ima tisti zadružnik pravico pri mlekarji, ki mleko notri nosi. Saj mlekarna je vendar odvisna od množine mleka, ne pa od deležev. Brez krav, taki zadružniki, kakor so na primer Drabek, Kastelic, mesarjev Janec, Feltrinelli, iz Vrhniko Kotnik in drugi, bi mlekarja skozi celo leto toliko mleka ne dobila, da bi si naši liberalci enkrat svoje lažnjive jezike namočili. Dokler bodo liberalni zadružniki s svojimi velikimi deleži brez repov notri, in pa kmetje s svojimi malimi deleži mleko notri nosili, je brez dvoma, da bodo lahko nepremagljivo gospodarili in si žepe polnili. Kaj pa, če bi kmetje svoje deleže ven pobrali in ne mleka več notri nosili! To se bode najbrže tudi zgodilo. Kadarkoli je bil načelnik mlekarne zadruge, Muley, pri kakšnem odboru, povsod je zapustil dolgove. Pri požarni brambi je bil za načelnika in je zapustil dolg. Ko so orglje pri cerkvi sv. Nikolaja napravili, je zapustil dolg; ko so zvonik sv. Nikolaja popravili, je zapustil dolg, in to je povsod, kjer je on zraven. In temu človeku se je zdaj dalo vodstvo mlekarne? Na občem zboru se je trdilo, da ima mlekarja nalašč nekaj dolga, češ, da je treba manj davka plačati. Muley ga bode pa zares toliko napravil, da ga ne bode mogel dobeden ven izmotati. Po novem odboru dobi liberalna mlekarja čisto nemško-laški značaj. Načelnik Muley, strastni Nemčur, govori samo takrat slovensko, kadar kakšnega kmeta ozmerja. Blagajnik Italijan, se samo takrat poslužuje slovenskega jezika, kadar svojim pristašem oznanjuje evangelij iz »Slovenskega Naroda«. Tajnik iz Košanovega gradu se je v kmetijski šoli toliko navadil kuheltajč, da sliši po nemško-travo rasti. In ti ljudje bodo zdaj nas komandirali in to samo zaradi nekaterih brezbržnih, nerazsodnih kmetov, to so ljudje, da jih moraš podnevu z lučjo iskati. Njim ni nobena stvar na svetu prav. Zanje ni nobena stranka,

ne klerikalna, ne liberalna, ne demokratična. Čez vse zabavljajo. Zatorej, kar nas je pristašev S. L. S., dne 14. maja vsi brez izjeme na volišče in zmaga je gotovo naša, ker tam ne bode veljal en trebuhač za petdeset glasov.

n To pa niso špasi, kakor se fehtajo postojnski liberalci, da bi vsaj v njihovi občini premagal liberalni kandidat. Od hiše do hiše so poslali policaja, da je zapisoval, kdo ima volilno pravico. Pa, če jim ni bil prav všeč, so ga brž napačno zapisali, ali pa kar po domače izpustili. V tem se je posebno izkazal neki gotovi Jež, katerega postojnska občina zastoni redi. To pa zato, ker tako prelepo poje prvi glas, ker zna pisati in je znal zalumpati tam gori na Dunaju vse premoženje. Pa še sedaj bi rad včasih malo polumpal, pa ga mati Francka kar domov polifraj. Tak so preimenovali gospod Jež, katerega naj usoda pusti še dolgo travo tlačiti v breme občini postojnski.

n Ata Žužamaža, za Arkota se pa piše ta možic, je pa že precej shušal tale čas; tudi veliko bolj bistro gleda na levo in na desno, odkar je postal kmet. Preje je sicer vsak dan spal do 9. ure dopoldan, najbrže utrujen, ker je toliko služb prejšnji dan zastoni opravil, kakor se je zadnjič hvalil. Toda tu se pa neha naša potrpežljivost. Vemo, da še ni dolgo, kar je plačeval davka 52 in pol vinarja. Kje je davčna oblast, da ne preišče, od kod živi mož in kje ima svoje dohodke, ako spi do 9. zjutraj, pa vendar izhaja? Mi že vemo, kako si ta nesebičnež vse zaračuna, toda dolžnost davčne oblasti je, da ona to preišče! Kaj moža tako doli nese, ne vemo. Morebiti to, da mu je hlapec všel in ga skrbi, kdo mu bo odzidal naprej teleta kupaval. Mož se namreč na teleta zastopi! Tu je zelo pomagal kmetu, ker je vsako tele gotovo tako drago plačal, da je sam lahko do 9. spal. Mogoče ga pa to tako cera in mu trebušček jemlje, ker zdaj samo raža in pretehtuje, kako bo vkljub tem ražam plačal hišo, katero si je kupil. Mogoče! Kakih osem tisočakov skupaj spraviti, do 9. spati, se okoli voziti, vse pa zastoni delati, potem pa še privreči 52 in pol vinarja davka, to niso špasi tudi za ata Žužamažo! Malo mu pa jemlje okroglolični obraz gotovo tudi, ker mora govoriti. Možic je neznansko zgovoren. Talentje se pa radi sčerajo. Sedaj pa pomislite: nedelo za nedelo razlagati program, ki je vkraden; poslušati vpitje: Živio ata Žužamaža! in tako naprej, to mora zdelati vsakega, če bi tudi spal vsaki dan do desete ure dopoldan. Ata bodo hin! Če ne bo kmalu 14. majnika, pa bote dobili žalostno, tugepolno, srcepretresujoče, ginljivo poročilo, da je zavedno-napredna Postojna izgubila delavca zastoni, ljubelega ata Žužamažo!

n Jožef Dekleva, dični kandidat, je pa napel druge strunice. Ta je pa pokazal talent. Dne 16. aprila je bil tam v Ribniku shod vseh naprednih. Določali so se tudi agitatorji. Toda v nekatere vasi ni upal nikdo, v eno so pa poslali nekega Barago, ki je pa milo rekel: Grem že, toda vem, da ne bo nič. Jože je pa hotel pokazati, da je za na Dunaj. Da bi omečil trdovratna srca klerikalcev, ožlindral si je še sam roke in brž razposlal drevesca po vaseh. Kmetje se smejejo, kajti koliko let že glojejo zajci Deklevatovi njihova drevesca, toda še le v letu 1907 v mesecu aprilu naj se povrne škoda. — Tam v Zagonu, kjer vsi razsodni poznajo že Dekleve, Arkote, Ježe, Skuznice in tako sodrgo, treba je popraviti mostič. Ali vam ne znašče dični Dekleva takoj preostali denar iz francoskih časov, s katerim se bo most popravil. Mož mora na Dunaj! Samo, Postojnci ga ne marajo pustiti tja, kajti oni bi bili radi že sami ta denar zapravili, ko bi jim bil Dekleva pred leti že to povedal. Pazi naj, da ga še ne spravijo v pržon, če bo tako agitiral, ne pa na Dunaj.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 9. maja 1907.

Vijadno se priporoča
trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana, Stari trg št. 10.

Velika zaloga. — Solidno
blago — Zmerne cene. . .

2178 52-80

Sprejemem takoj več krepkih
valencev za kovaški obrt
14.—15 let starih poštenih starišev. **Ivan Demšar**,
kovaški mojster, Ljubljana. 667 1

Plemenska perutnina
in nje jajca za valenje

Cochin-China, Brahma, Plymouth, Langshalm, Haudan, Dorking, Orpington, pritikavčki itd. Peking, Byesburg in Bisamenten. Emdenske velike gosi, viržinske snežno-bele in bronze-pure — Cene nizke. — Tudi velika zaloga raznih sadnih dreves, vrtnic, lepšalnih grmičev i. t. d. Cenik zastoni. 921 1-1

Grofa S. Batthyanyja grašč. oskrbnistvo Osendlak, pošta Frankocz via Radgona.

Dva krepka učenca za mizarsko obrt, kjer se izdeluje največ pohištvo, sprejme **Jožef Kregar Višmarje**, P. Št. Vid pri Ljubljani. 936 2-1

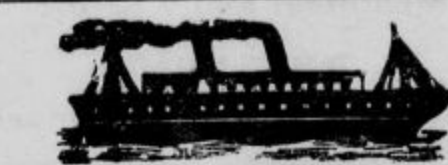

Tovarna za stole
Franceta Šolgelj
na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko
izdeluje

vsakovrstne stole
od preprostih do najfinjših po najnižjih cenah brez konkurence. Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo 3805 26-8 zastoni in franko.

Neznanilo in priporočilo.

Slav. občinstvu se uljudno priporoča, lansko leto ustanovljena in z bogato zalogo preskrbljena tovarna pečij in glinastih izdelkov. V zalogi ima tudi mnogovrstne pečnice za pečenje kruha. Sprejema vsa, v to stroko spadajoča dela po zmernej cenah. **Franz Kozina & Komp.**, tovarna pečij in glinastih izdelkov, Glincé pri Ljubljani. 826

Kennard Line Trst-New-York je najpripravnejša, najcenejša in najboljše pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker tod ni daljšanje mornarstva po raznih točkah, nobenega prestopanja ne pronošenja in sploh nobenih postankov strokovno maj potjo. Parniki so prostorni, varni, urejeni in močni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastojnik 3004 50

Andrej Odianek, Ljubljana, Slomikove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Pazite pri nakupu natančno na naslov trvdke!

Največja zaloga

najnovjšega žameta, volnenega blaga v vseh barvah in cenah, perilnega kambrika, kotenine, satena, cefirja in batista stalne barve je v

Ljubljani, Stritarjeve (špital. ul.) št. 5 pri

R. Miklauc

Došle so tudi zelo lepe svilnate in polsvilnate rute in šerpe. 435 5-4
Za moške obleke je v prvem nadstropju poseben oddelek velikanske zaloge sukna, kamgarna, ševljota, modnega blaga in hlačevine v različnih vzorcih od najfinših do najcenejše vrste.

Vsled zelo ugodnega nakupa v pravem času je meni mogoče še po stari ali le malo zvišani ceni postreči moje ceneje edjemalce. Mimogrede omenim tudi da sem trgovinske prostore veliko povečal. Priporočam se torej za mnogobrojni obisk, ter zagotavljam, da bodem vedel Vaše zaupanje častiti, ter Vas z dobrim blagom in jako ugodnimi cenami postregel. Beležim z vsem spoštovanjem

R. Miklauc.

— Novi cenik na zahtevo brezplačno. —
Obstoj trvdke blizu 40 let!

Za nakup

lepega, dobrega, trpežnega gvanterna blaga bodi kot najbolj priporočena gvanterna trgovina

„Pri škofu“

Ljubljana, Pogačarjev trg (Sadni trg)

(v veliki mestni hiši nasproti mokrjav.)

Najnovjši tibeti in modno blago, kambriki, kotenina, kakor tudi svilnate rute zadnje novosti v velikanski izbiri. Bela in rujava kotenina še deloma po stari ceni.

Lepe rute iz blaga, kakor tudi piketaste rute, predpasnike domačega izdelka.

Za moške fini štofi, kamgarn in hlačevine v vseh barvah in cenah.

Vse navedeno je zanesljivo dobro blago po primerni nizki ceni, vsled velikega nakupa in malih stroškov.

Vsled zelo prijazne in poštene postrežbe, ter lepega blaga je ta trgovina prav priljubljena.

Gvanterna trgovina

Ljubljana, Medene ulice

„Pri Miklavžu“

priporoča veliko zalogo volnenega in lepega perilnega blaga, kakor kambrik, kotenino, saten, batist, nadalje belo in rujavo kotenino, večinoma po stari ali malo zvišani ceni.

V zalogi vedno najnovjše rute vseh vrst, kakor svilnate, polsvilnate, piketaste, rute iz blaga, nogavice za moške, ženske in otroke. Posebno se opozarja tudi na doma izdelane predpasnike in srajce vseh vrst.

Postrežba znano dobra.

Izjava.

Podpisani Oto Leuthner iz Rožeka obžalujem, da sem gospoda Tomaža Dobernika, gostilničarja na Reki pri Št. Jakobu in gospodično Gusti Dobernik žali; zato jih prosim odpustjenja in se zahvaljujem, da sta mi odpustila. 940

Oto Leuthner l. r.

Najboljše švicarske ure, zlatina in srebrnina se dobe po najnižjih cenah pri sloveči domači tvrdki 357 26 0

H. Suttner, urar

Ljubljana, Glavni trg, nasproti rotovža.

Prosim zahtevajte nov velik cenik, kateri je ravno izšel in se pošlje zastojni pošt. prosto

Staro železo

baker, svinec in mednino plačuje po najvišjih cenah

Fr. Stupica

v Ljubljani, Marija Terezije cesta št. 1 in Valvazorjev trg št. 6. 718 3

Poslovno zavarovanje.

Vasko ponarejanje kaznivo. Edino pristen je 85 15

Thierry-jev balzam z zeleno znamko „redovnica“.

Cena 12 majhnih ali 6 dvojnastih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamažkom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklina vseh vrst. Cena: v lončca K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej. — Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši. Naročila se naslavljajo na:

Allein echter Balsam Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

A. Thierry v Pregradi Brošura s tisoči originalnih pism gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah.

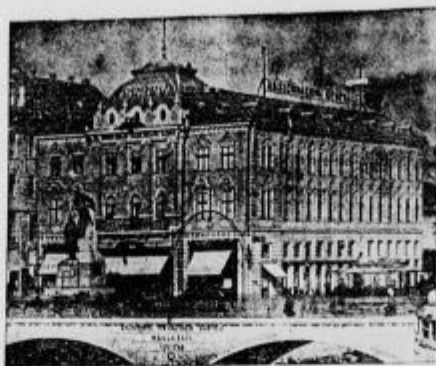
Ustanovljena l. 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica

Ustanovljena l. 1831.

Assicurazioni Generali v Trstu.

Največja zavarovalnica avstro-ogrsk države.

Jamstveni zaklad nad 300 milijonov kron. Do sedaj izplačane škode nad 850 milijonov kron.

Družba zavaruje:

Na življenje in za doto v vseh mogočih sostavah. Tekom leta 1906 zavarovalo se je pri tej družbi 16847 oseb na življenje za kapital nad 140 milijonov kron.

Zoper požare, tatinski vlom, škode pri prevažanju, poškodbo zvonov in zrcalnih oken

Sprejema tudi zavarovanja:

Zoper telesne nezgode in žtočo.

Pri tej družbi je zavarovan na življenje Njega svetost papež Pri X. in prevzvišeni knezoškof ljubljanski Anton Bonaventura; tudi vsa posestva Njega veličanstva cesarja avstrijskega.

Glavni zastop v Ljubljani: **Marijin trg, Sv. Petra cesta 2, v lastni hiši.**

„ČAS“

znanstvena revija, izhaja 10 krat v letu in stane po 5K na leto. Naročnino prejema upraništvo v Ljubljani.

Pozor, kmetice in dekleta. V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je Kapilor št. 11. Isti deluje, da postanejo lasje gosti dolgi in odstranjuje prhljaj (luske) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelji naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurčič, lekarnar, Pakrac št. 65 Slavonski. Demar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. b 273 10-8

Tudi ona

ki želi zaslužiti pri tekmovalju 5000 kron za kuhinjske recepte.

„CERES“ jedilne masti.

Podrobni pogoji tega Ceres-tekmovalja se dobe brezplačno pri vsakem boljšem trgovcu. 727 1

Ceres jedilna mast je edina jedilna mast, ki se izdeluje v posebnem zavodu iz sveže posušenih kokosovih orehov.

„Vzajemna zavarovalnica“

Dunajska cesta 19

v Ljubljani

Dunajska cesta 19

v Medjatovi hiši v pritličju

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke;
2. proti prelomom zvonov, in
3. za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam.

2962 12-4

Edina domača slovenska zavarovalnica! Svoji k svojim!

Ceniki zastonj in franko.

Priznано najboljšje oljnatе barve.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleva.

Najnižje cene.

Najnižje cene.

Skozi 14 let preizkušeno

klajno vapno

dobite najceneje pri
Mihael Barthel & Co. Dunaj X/3.
Siccardsburg, 44. — Opis in cenik zastonj
218 6-3

Sprejme se več

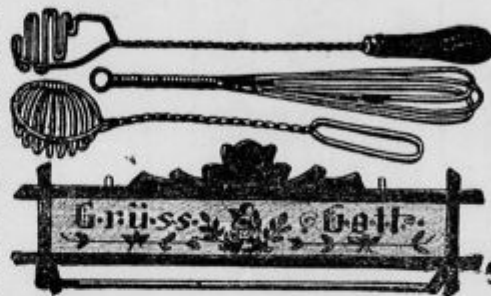
drvarjev

proti dobri plači za celo leto. Naslov: **Oskrbni-
š vo graščine Boštanj.** Pošta: **Radna,**
Kranjsko, železnična postaja **Sevnica** na Štajer-
skem. 924 5-1

**Stepalnik, žličar za
omoke, priprava za
krompir vse 3 komade
za 25 kr. Držalo za
brisačo, umetno izrezljano
in vezeno s steklom 25 kr.**

Revolucijo

Je provzročila velikanska kupčija
našteti stvari po 25 kr. Da omo-
gočim tudi onim, ki bivajo po
deželi, nakup teh neverjetno cenih
rečij, sem izdal cenike z nekaj
tisoč naslikanih stvari po 25 kr.;

dobiva se tudi blago po višji cenl. Razpošiljam te cenike na zahtevanje
vsakomur poštnine prosto, kateri postane gotovo moj odjemalec. 844 2

Izvozna hiša Hermann Auer, Dunaj, IX./2. Nussdorferstr. 3.—X. (krščanska tvrđka).

Kdor rabi **traverse** in **želez-
niške šine** za oboke, stršno lepenco,
bičje za stropе, pločevino za strehe,
okove za okna in vrata, pumpe in cevi
za vodo, vino in gnojnico, obrne naj
se na **trgovino z železnino**

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marije Terezije cesta štev. 1,
zraven „Figabiria“, in Valvazorjev trg št. 6,
nasproti Križanske cerkve.

Edino tam se dobi vedno svež portland-
in roman-cement iz slovečih tovarov dovške in
trbovijske. Mreže in žica za ograje, tratiške
brane, razni plugi, štedilniki, tehtnice, čistilnice
za žito, oprava za mlekarne, ter vse poljedelsko
orodje v veliki izbiri.

Glavno in edino zastopstvo za celo Kranjsko
na zadnji poljedelski razstavi v Zagrebu s prvim
darilom odlikovanih slamozeznih, mlaitalnih in
gopelnov.

Amerikanski stroji za košnjo vedno
v zalogi. 77

SVOJI K SVOJIM!

BRAZAY FRANCO-ZGANJEVO MILO

radi svojega izbornega higijeniškega in
kosmetičkega učinka **„je ne do-
seže nobeno drugo milo.“** 721.
Napravlja kožo čisto, nežno in prožno,
lepo polt, krepi kite in učinkuje razku-
ževalno. Neobhodno potrebno za vsako
toaletno mizo in vsako otročjo sobo.
Cena komadu 70 v., 3 kosi v elegantnem kart.
K 2. Dobi se povsod, kjer ne, naj se obrne na
Brazay, Dunaj III/2, Löweng. 2 a.

Svete podobe v stekle-
nem poklopu 15 cm vi-
šine, soke prekrasne 25 kr.

Sirolin

Povečuje slast do jedi in težo telesa,
odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja,
močno potenje. 2209 D 44-27

Priporočajo vsak dan pri
pljučnih boleznih, katarih
oslovskega kašlja, škro-
fulozi, Influenca □ □ □
mnogoštevilni profesorji in zdravniki.

**F. Hoffmann - La Roche & Co.,
Basel (Švica).**

„Roche“

Dobiva se z zdravniškim receptom po
4 K steklenici.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, pro-
simo zahtevajte vedno: izvirni zavitek „Roche“.

Tiskala: „Katolička Tiskarna“